

ప్రారబ్ధమా, ఐచ్ఛికమా?

అఖిల భారత పత్రిక, సెప్టెంబరు 2004

ప్రారబ్ధమా, ఐచ్ఛికమా?
శ్రీమాతారవిందుల ప్రవచనములు

విధి అంటే ఏమిటి?

తలరాతను రాసే దెవరు?

విధిపాశము నుండి విముక్తి

ఉపోద్ఘాతము

ఫేట్ అంటే తెలియని వాళ్లు ఎవరూ వుండరు. దీన్ని తెలుగులో విధి, తలరాత, ఖర్మ, ఘటన, ప్రారబ్ధము అని అంటారు; వీటికి మధ్య ఛాయాభేదాలు వున్నప్పటికి ఈ సంచికలో వీటిని పర్యాయపదాలుగానే వాడుతున్నాము. (నెపోలియన్ చక్రవర్తి నెపోలియన్స్ బుక్ ఆఫ్ ఫేట్ – అదృష్ట దీపిక అనే పుస్తకాన్ని సంప్రదిస్తూ వుండేవాడట.) మనిషికి స్వేచ్ఛ వున్నదా, అతను తన ఇష్టం వచ్చినట్లు జీవించగలడా లేక అతనిది ఒక ఇనుప చట్రంలో బిగించిన యాంత్రిక జీవితమేనా అనేది, ఒక ముఖ్యమైన సమస్య. దీనికి తోడు కొంతమంది కర్మసిద్ధాంతమనే ఒక గుదిబండను మన మెడకు తగిలించారు. పూర్వజన్మలో చేసిన పాపాలకు ఈ జీవితంలో ఫలితాలను అనుభవించి తీరాలిట! ఇదే నిజమైతే ఇక మనిషికి మోక్ష మెక్కడ? ఇది నిజమేనా? శ్రీఅరవిందులు ఈ జటిల ప్రశ్నలకు సమాధాన మిచ్చారు. మనిషిని పూర్వజన్మలు కట్టి పడేస్తాయనటం సరి కాదు. శ్రీఅరవిందులు కర్మసిద్ధాంతంయొక్క లోతుపాతులను విశ్లేషించి దాని అసలు స్వరూపాన్ని వెల్లడి చేశారు. మనిషి కర్మలకు, ఏ మాత్రం బందీ కాడు. తనంతట తాను పూనుకొని ఏం చేయలేడనటం కూడా తప్పే. అతనికి స్వేచ్ఛ వున్నది. అంతే కాదు, ఈ జన్మలో చేసే కర్మల వలన భవిష్యజీవనానికి బంగారు బాటని నిర్మించుకునే అవకాశం కూడ వున్నది.

– సంపాదకుడు

నేటి జీవితం నాటి జన్మల ఫలితమా?

An episode in an unremembered tale,
Its beginning lost, its motive and plot concealed,
A once living story has prepared and made
Our present fate, child of past energies.

*

O man, the events that meet thee on thy road,
Though they smite thy body and soul with joy and grief,
Are not thy fate, – they touch thee awhile and pass;
Even death can cut not short thy spirit's walk:
Thy goal, the road thou choosest are thy fate.

Sri Aurobindo (*Savitri*)

*

'విధి' కి భారతీయ వివరణ 'కర్మ' – మన చర్యల వలన మనమే మన విధిని నిర్ణయిస్తాము. మనచే సృజింపబడిన 'విధి' మనను బంధిస్తుంది. మనము నాటిన చెట్టు ఫలమునే మనం అనుభవిస్తాము. ఆ విధంగా మనము చేసిన పనుల ఫలితాలనే ఈ జన్మలోగాని, మరుజన్మలోగాని మనం అనుభవించాల్సిం వుంటుంది. పూర్వ చర్యలద్వారా యేర్పడిన 'విధి' ని యీ జన్మలో అనుభవిస్తూనే, రానున్న జన్మ 'విధి' ని నేడు సృజిస్తాము. ఈ వివరణ మన జీవితానికి, చర్యలకు న్యాయమైన అర్థాన్ని ఇస్తుంది. ఐరోపావాసులు భావించినట్లు ప్రస్తుత జీవితము పూర్తిగా పూర్వ జన్మ చర్యల ఫలితముగా ఏర్పడి, అనుభవించాల్సిన ప్రారబ్ధం కాదు. అంతేకాదు, మన స్వేచ్ఛా సంకల్పములు మరియు చర్యలు మన పూర్వ 'కర్మ' ను రద్దు చేయగల్గును లేదా మార్పు చేయ గల్గును. కాని 'ఉత్కటకర్మల' వంటివి కొన్ని మాత్రము మారవు. ఇచ్చట కూడా 'ఆధ్యాత్మిక చైతన్యము' ను పొందిన జీవి తన

'ఉత్కటకర్మ' ను రద్దు చేయగలడు. ఎందుకంటే అట్టి జీవి తన సంకల్పమును దైవసంకల్పము, విశ్వసంకల్పము, విశ్వాతీత సంకల్పముతో అనుసంధించుట వలన సంకల్పము తానే అంత క్రితము కొన్ని నియమములకు లోబడి ఏర్పరచిన 'విధి' ని రద్దుపరచి నూతన 'విధి' ని సృజిస్తుంది. అపుడు పూర్వపు సంకుచిత నియమాలన్ని అదృశ్యమౌతాయి. అచ్చట అమితమగు స్వేచ్ఛ మరియు విశాలత్వం ఉంటాయి.

*

'విధి' కేవలం మన బాహ్యాసత్తకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. మన బాహ్యాసత్త అజ్ఞానములో జీవించి యున్నంత కాలము అది మన బాహ్యాసత్తపై పని చేస్తూనే ఉంటుంది. వ్యక్తి ప్రస్తుత పరిస్థితులు, పూర్వ చర్యల ద్వారా అతను కూడ బెట్టిన శక్తులు, స్వభావాలు ఒక దానిపై మరియొకటి పనిచేయుట ద్వారా వర్తమాన చర్యలను నియమిస్తూ, భవిష్యత్ ఫలితాలను నిర్ణయించే స్థితులనే 'విధి' అంటాము. కాని వ్యక్తి 'ఆధ్యాత్మిక జీవితము' లోకి ప్రవేశించగానే పూర్వ నిర్ణయ 'విధి' వెనుకకు తగ్గటం ప్రారంభిస్తుంది. 'విధి' అనే శక్తి కాకుండా భగవానుని కృప, ఉన్నత దైవశక్తి సహాయములు అనే నూతనాంశములు పనిచేయుట ద్వారా, అవి సాధకుణ్ణి, ప్రస్తుత అతని సామర్థ్యమునకు అతీతముగా ఉన్నతస్థాయికి తీసుకు వెళ్తాయి. అప్పుడు సాధకుని ఆధ్యాత్మిక గమ్యం దైవం యొక్క ఎంపిక. అది భవిష్యత్తుని సుస్థిరం చేస్తుంది.

*

అంతరాత్మ కర్మచేతిలో ఒక కీలుబొమ్మ అనీ, తన గతకర్మల యొక్క బానిస అనీ అనుకొనజాలము; సత్మ మింతకంటె తక్కువ కఠోరము, ఎక్కువ నమనీయము గావలెను, గత కర్మఫలితముల ఒక భాగము ఈ జన్మలో రూపము దాల్చియున్నచో, అది ఆంతర పురుషని అనుమతితోనే జరిగి యుండవలెను; కారణము, తన పార్థివ అనుభవముయొక్క ఈ నూతన నిర్మాణముపై అది అధ్యక్షత వహించును మఱియు నతడు ఒక బహిర్ముఖ నిర్బంధ ప్రక్రి

యకు మాత్రమే గాక, ఒక రహస్య సంకల్పమునకు, మార్గదర్శన మునకు గూడ తన అంగీకారము తెలుపును. కాని ఆ రహస్య సంకల్పము యాంత్రికము కాదు. కింతు అది ఆధ్యాత్మికము; ఇక ఆ రహస్య మార్గదర్శనము ఒక పరమ ప్రజ్ఞనుండి వచ్చును మఱియు ఈ ప్రజ్ఞ యాంత్రిక ప్రక్రియలను తాను ఉపయోగించు కొనునే గాని, వాని అధీన విషయము కాదు. స్వీయాభివ్యక్తి, అను భవములను ఉద్దేశించియే అంతరాత్మ శరీరములోనికి జన్మించు చున్నది. ఇట్టి స్వాభివ్యక్తికి, ఈ జీవనానుభవమునకు ఏదేది ఆవశ్యకమో, అటులే భవిష్యత్తును సృజించుకొనుటకు ఏదేది ఒక సాధనమో, అది అంతరాత్మచే రూపొందించబడును (formulated) – ఈ ఆవశ్యక సామగ్రి గతజన్మల స్వయంప్రవృత్త ఫలి తముగా రావచ్చును, లేక గత కర్మఫలముల ఒక స్వతంత్ర ఎంపికగాను, ఒక జీవనసాతత్యముగాను సమకూడవచ్చును, లేక నూతన పరిణామముగా లభించవచ్చును. ఏలన పునర్జన్మ అనగా నియమమును యంత్రవత్తుగా నిర్వహించుట గాదు, కింతు దేని చేత ప్రకృతి చివరకు అజ్ఞానమునుండి వెలువడి, వృద్ధి గాంచ గల్గునో, వైశ్వ అనుభవము ద్వారా అట్టి ప్రకృతివికాస సాధ నయే. కనుక ఈ వికాసమునకు రెండు తత్త్వము లుండవలెను – 1. ఉపకరణ రూపమున కర్మ, 2. మనః ప్రాణ శరీరముల ద్వారా పనిచేయుచు, ఆ కర్మ నుపయోగించుకొను లోపలి రహస్య చేతనా, సంకల్పములు. విధి, అది కేవలము యాంత్రికమైనను, లేక మనచేత సృజించబడిన, మనము స్వయముగా నిర్మించుకొ నిన ఒక బంధనమైనను, జీవనముయొక్క ఒక అంశము మాత్రమే; కాగా సత్తు, చేతన, దాని సంకల్పము ఇంకను ఎక్కువ ముఖ్య మగు అంశములు. భవితవ్యము (destiny) సరళము కాదు, అది జటిలము. ఏలన, మన భౌతిక సత్తను బంధించు భవితవ్యము ఒక అధికతర నియమము అడ్డుపడనంత వఱకు లేక అడ్డుపడని మేరకు మాత్రమే దానిని బంధించును. క్రియ మన భౌతిక భాగ మునకు జెందును, అది మన సత్తుయొక్క భౌతిక పరిణామము; కాని మన ఉత్తల భౌతికము వెనుక ఒక విముక్తతర ప్రాణశక్తి

గలదు, ఒక విముక్తతర మనః శక్తి గలదు, కాగా ఈ శక్తి తన ఇతర ఊర్జముతో మఱియొక భవితవ్యమును సృజించి, దానితో ప్రాథమిక ప్రణాళికను మార్చగలదు; పోతే అంతరాత్మ, ఆత్మ ఆవిర్భవించినపుడు, అనగా మనము సచేతనముగా ఆధ్యాత్మిక జీవులమైనపుడు, ఆ మార్పు మన భౌతిక విధి (fate) యొక్క రేఖాచిత్రమును తుడిచివేయగలదు, లేక ఆదర్శరూపమును నిర్మిం చగలదు. కావున కర్మ – లేక కనీసము యాంత్రిక కర్మనియ మము – పరిస్థితుల ఏకైక నిర్ధారక మనియు, పునర్జన్మ, మన భావి పరిణామముల సంపూర్ణ యంత్రాంగ మనియు అంగీకరిం చజాలము.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

*

ప్రశ్న: తీవ్రమైన ఆకాంక్ష మనిషికి పుట్టుకతో ఉంటుందా?

ఉండదు. వ్యక్తియొక్క ఇతర సామర్థ్యాలవలె ఆకాంక్షను కూడా పెంపొందించుకోవచ్చు. కొద్ది ఆకాంక్షతో జన్మించి, దానిని వృద్ధిపరచుకొన వచ్చు. అలాగే స్వతహాగా గట్టి పట్టుదల లేనప్ప టికి, దానిని పెంచుకొని బలపరచుకో వచ్చును. ఇవి దైవప్రసాది తముగా పైనుంచి రాలిపడాలనీ; భగవంతుడు నీకు ఆకాంక్షను ప్రసాదించలేదు గనుక అది నీకు లేదనుకోవడం తప్పు. సరిగ్గా దీనిని గూర్చే శ్రీఅరవిందులు తన లేఖలో నొక్కి వక్కాణించారు. ఆయన దానిని నువ్వు ఎంచుకోవాలని, నిరంతరం ఆ అవకా శము నీకు ఇవ్వబడిందని అన్నారు. దానిని ఎంచుకొవలసినది నువ్వే. ఒక వేళ దానిని నువ్వు ఎంచుకోలేదనుకో, నువ్వే పురో గమించలేవు. ఆ నిర్ణయము నీదే. నీ తరఫున నిర్ణయాలు తీసు కునే వేరే శక్తి ఏదీ లేదు. విధి, అదృష్టం అనేవి ఇందులో లేవు. నీకు ఆ స్వేచ్ఛ ఉంది. ఆ దివ్యతేజస్సును అందుకొంటావా లేదా! దివ్యపరిచారకుడవవుతావా లేదా అనే విషయంలో నీకు పూర్తి స్వేచ్ఛ కలదు. అలాగే ఆకాంక్షించాలా వద్దా అనే నిర్ణ యాధికారం నీకు వదలిపెట్టబడినది. *'పూర్ణసమర్పణతో సర్వ కార్యములు నెరవేరును'* అనేది నిజమే. కాని అను దినము,

అనుక్షణమూ పూర్ణసమర్పణ చేయ తలపెట్ట వలసినది నీవే. లేకపోతే నువ్వు చేయలేవు. దానంతటది పైనుండి దిగిరాదు. అది నువ్వు కోరుకోవాలి. అది జరిగినప్పుడు అంతా సవ్యంగా సాగిపోతుంది. జ్ఞానమైనా అంతే. దైవంతో సాయుజ్యం పొంది నప్పుడు మరింత సజావుగా జరుగుతుంది. అప్పటివరకు సంక ల్పించవలసినది, నిర్ణయించుకోవలసినది నీవే. "ఆహా నేను చేయ వలసినది ఏమీ లేదు, నా పనంతా ఆ భగవంతుడే చేస్తాడు" అని తలపోసి సోమరిగా నిద్రలోకి జారిపోకు. అది సరి కాదు. పని అలా దాని కది జరిగిపోదు. ఎందుకంటే నీ బలహీన సంక ల్పానికి ఏ చిన్న అడ్డము వచ్చినా ఆగిపోతుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: గుండా జనార్ధన రావు; చెలసాని నాగేశ్వరరావు; గోదావరి

(*SABCL* Vol. 28, p. 12; Vol. 29, p. 458; Vol. 22, 468; 475; Vol. 19, pp. 808-09; *CWM* Vol. 4, pp. 343-44)

అజ్ఞానాంధకార క్షేత్రాలలో సత్యము దాల్చిన రూపము

అజ్ఞానాంధకార క్షేత్రాలలో సత్యము దాల్చిన రూపమే విధి.
ఓ రాజా, నీ విధి ప్రకృతికి ఆత్మకు మధ్య అనుక్షణం జరిగే సయ్యాట,
భగవంతుని పర్యవేక్షణలో జరిగే విధి విలాసము.
ఈ సయ్యాటలో సంభవించే ఘటనయే విధి.
మనిషి దీనిని ఆమోదించవచ్చు, తిరస్కరించవచ్చు.
భగవంతుడు తన శాసనమును అమలు చేసినప్పటికి
నీ తిరస్కృతిని కూడ నీ ఖాతాలో జమ చేస్తాడు
ఏలన అంతటితో జీవితం అంతం కాదు
ఆత్మకు దుఃఖమూ, మృత్యువూ లేవు.

ఈ ఓటమిలో నుంచి కూడా ఆత్మ బలాన్ని పుంజుకుంటుంది
పతనమైనా సరే, అధోగతి పాలైనా సరే
మళ్లీ రెక్కలు తొడిగి ఆకాశవీధులలో ఎగురుతుంది
కుప్పకూలినప్పటికి ఘనవిజయాన్నే సాధిస్తుంది.

శ్రీఅరవిందులు (సావిత్రి)

ఎవరైనా జరగబోవు ఘటనలను ముందరే చెప్పగలిగితే అటు వంటి శక్తి ఒకటి వుండితీరాలి – అనగా ప్రతి విషయమూ పై లోకాలలో ఎక్కడో పూర్వమే నిర్ణయమై వుంటుందన్న మాట. అటువంటి దివ్యజ్ఞత, దివ్యశక్తి వుండి తీరాలనిపిస్తుంది. అయి నప్పటికి ఆ ఘటనలన్నీ ఆధ్యాత్మిక, మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక శక్తుల ద్వారానే ఆవిష్కరించబడాలి కదా. ఇక్కడ మనమొక విషయాన్ని గమనించాలి. ఈ లోకాలలో ఏదీ ఖచ్చితంగా నిర్ణ యించబడి వుండదు. మానవుని పట్టుదల, ప్రయత్నం అటువంటి శక్తుల్లో ఒకటి. నెపోలియన్ మహాశయుణ్ణి 'విధి' లో నమ్మ కమున్న నీవు మరెందుకు వ్యూహాములు వేస్తావు? యుద్ధములు చేస్తావు? అని అడిగితే "మరి విధి వుంది కాబట్టే, నేను దానికి రూపకల్పన చేస్తాను" అన్నాడట. లేదా అతని వ్యూహాము, సమ రము రెండూ కూడా విధిలోని భాగమే అయి, విధియొక్క ఫలి తాలకు దోహదమివ్వడానికి కావచ్చు. 'నేను దుష్ఫలితాలు చూడ గలిగినప్పటికీ, సత్యం యొక్క నిబంధలలో భాగంగా (ఎదురు ఫలితాలు, దుష్ఫలితాలు) జయించి, సత్ఫలితాలకే, దోహదమవ డానికి, విజయానికి పని చేయవలసిందే, అని చేసేవాడుట. ఎందు కంటే, శక్తులను సజీవంగా ఉంచి, బలం చేకూర్చడానికి, సత్యం యొక్క సూత్రంగా నేను సేవ చేసి, ఎదురు ఫలితాన్ని జయించి, సత్ఫలితాలను తెచ్చుకోవడానికి, విధి నిరోధాన్ని సానుకూలంగా చేయడానికి, పని చేయవలసిందే అని నా నమ్మకం. మానవులు ఒక పనిని చేపట్టినప్పుడు ఓడిపోవడం తథ్యం అని తెలిసినా కూడా పట్టుదలతో కొనసాగుతారు. ఆధ్యాత్మికంగా చూస్తే వారి పట్టుదల సరియైనదే కూడా. అదీ కాకుండా, బాహ్యావిజయం

కోసం, మనం జీవించడం లేదు. కాగా, జీవనధ్యేయం ఆత్మ పురోభివృద్ధి కానీ, తాత్కాలిక లౌకిక లాభమో, లేక భూతకాల విజయం కాదు. ఆత్మ భౌతికప్రాప్తి లేక విధికి వ్యతిరేకంగా కూడా పెరగగలదు.

*

ప్రతిదీ ముందే నిర్ణయించబడింది అని కూడా నేను చెప్పలేదు. శక్తుల ప్రభావమా అంటే అదీ కాదు. నేనేం చెప్పానంటే మనకు కనిపించే ప్రతీ సంఘటనల వెనకాల కనిపించని అదృశ్య శక్తులు, మనుష్యులకు కనిపించకుండా ఉన్నాయి. అయితే యోగంవల్ల (అంతర్ముఖుడై, విశ్వాత్మతోనూ, శక్తితోనూ, శక్తులతోనూ సంబంధము నెలకొల్పుకో గలిగితే ఈ అదృశ్యశక్తులను గ్రహించవచ్చు.) అవసరమైతే ఘటనలను మార్చి సత్ఫలితాలను కలగ జేసుకోవచ్చు. ఇదంతా ముందరే నిర్ణయించబడటానికి పెద్దగా సంబంధం లేకపోవచ్చు కూడా. ఇలా కాకుండా, శ్రద్ధగా ఏం జరుగుతుందో, పరిశీలిస్తూ అవసరాన్ని బట్టి ఇక్కడా, అక్కడా చేయూత నివ్వవచ్చు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

*

ఈ ప్రపంచంలో జరిగేదంతా స్వయంగా దైవమే చేస్తున్నాడనటం సత్యానికి దూరమే అవుతుంది. నిజం చెప్పాలంటే అది దైవేచ్ఛ కానే కాదు. ఇక్కడ ఆ దైవేచ్ఛ నిమ్నశక్తుల ద్వారా ఆవిష్కారమౌతుంది. మాధ్యమం వలన అది వికారం చెందుతుంది. అలా కాని యెడల, దైవమే తిన్నగా పని చేసిన యెడల ఈ ప్రపంచంలో ఇన్ని దుర్ఘటనలు ఎందుకు సంభవించాలి? ఒక వేళ ఆయనే అలా చేయదలచుకుంటే, చేయనూ చేస్తాడు – ఆయన స్వేచ్ఛకి అడ్డేమిటి? తనను తాను దిగువస్థాయికి దిగివచ్చి అక్కడ ఆవిష్కారం కావాలనుకుంటే అలా కూడ కాగలడు. తను సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు – తెర మరుగున వుండి ఏదైనా చేయదలచుకుంటే అలా కూడ చేయగలడు.

ఈ ప్రపంచాన్ని సృష్టించింది దైవమే. దాని గతి నిర్ణయిం చేది కూడ దైవమే. అయితే కేవలం ఇంద్రియజ్ఞానంతో మానవ మనస్సు దాని నెలా అర్థం చేసుకోగలదు? సృష్టిలో మొదట దైవము మరుగున పడటం వలన అజ్ఞానం పుట్టింది. ఆ అజ్ఞా నంలో నుంచి మేలుకొని దైవాన్ని కనుక్కుండే ప్రక్రియనే మనమీ ప్రపంచంలో చూస్తూ వుంటాము. సత్యాసత్యాల మధ్య పోరా టమే ఈ సృష్టిలోని వైచిత్రి ఈ ప్రపంచ చరిత్ర.

దైవాసురుల మధ్య సంగ్రామము మనకు తెలియనిది కాదు. ఇది వెలుగు చీకట్ల మధ్య పోరాటము. పురోగమన శక్తులకు తిరోగమన శక్తులకు మధ్య జరిగే నిరంతర సంఘర్షణ. *ఈ ప్రపం చంలో ప్రతి క్షణము, ప్రతి మనిషి జీవితంలోను, ప్రతి సంద ర్భంలోను, సన్నివేశంలోను కూడ జరిగేదిదే.*

దైవేచ్ఛ అసురశక్తుల స్పర్శను పొందగానే వికారము చెందు తుంది. *నువ్వు దైవముతో సహకరించాలంటే నీ చేతనను ఉన్నత స్థాయిలో నిలుపుకోవాలి.* దీని అర్థమేమిటి? ఏం జరి గినా అది దేవేచ్ఛేలే యని చేతులు కట్టుకొని కూర్చోకూడదు. నీ చేతనా శిఖరం మీద కూర్చొని దివ్యశక్తులకు నువ్వొక చక్కటి మాధ్యమం కావాలి. అంతేగాని, నీ స్వంత ఆలోచనలతో సత మతం కాకూడదు. దానిని సాధన అంటావో, యోగమంటావో – నిరంతరం అప్రమత్తంగా వుండి దైవానికి నువ్వు ఒక చక్కని పనిముట్టు కావాలి.

మూలం: శ్రీమాత

డా॥ ఆర్. విమలాదేవి, డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 29, p. 458; Vol. 22, pp. 469, 470; *CWM* Vol. 3, pp. 170-71)

ద్వయరూపాల్లో లిఖితం మన విధి

మన దృష్టిలో మంచైనా, చెడైనా
మంచి కోసమే ఉద్యమించేది రహస్య దివ్యసంకల్పం
ద్వయరూపాల్లో లిఖితం మన విధి.
ప్రకృతి వైరుధ్యాల ద్వారానే సుగమం భగవత్సాన్నిధ్యం
తమస్సు నుంచి జ్యోతి వైపు గమిస్తాం మనం.
మరణం అమరత్వానికి మార్గం.
కుయ్యో మొర్రో అంటూ విధివంచితులు ఎంత విలపించినా
అంతిమ విజయం మంచికే తథ్యం

మూలం: శ్రీఅరవిందులు (సావిత్రి)

*

నీ స్వరం నా హృదయ నిశ్శబ్దంలో నినదించే తీయని గీతం
నా మస్తిష్కంలో సరిపోని పలుకులుగా మారినా
అది నీతోనే నిండి ఉన్నది ప్రభూ.
ధరిత్రి నుద్దేశించి ఇట్లా అంటున్నాయా పలుకులు –
"దుఃఖిత మతియైన ఓ పేద ధరిత్రీ!
నేను నీలో ఉన్నానని మరిచిపోకు. ఆశ వీడకు.
నీ ప్రతి ప్రయత్నమూ, ప్రతి దుఃఖమూ, ప్రతి సంతోషమూ,
ప్రతి బాధా, నీ హృదయపు ప్రతి పిలుపూ, నీ ఆత్మ ప్రతి ఆకాంక్షా,
నీ ఋతువుల ప్రతి నవోన్మేషమూ,
నీకు సుఖ మనిపించేదీ, దుఃఖ మనిపించేదీ
అందంగా కనిపించేదీ, వికృతంగా కనిపించేదీ –
సమస్తమూ నిన్ను నా చెంతకే – అంతులేని శాంతినీ, నీడలేని కాంతిని,
సంపూర్ణ సామరస్యాన్ని, నిశ్చితిని, విశ్రాంతిని,
అనంత మంగళ శాసనాన్ని అయిన నా చెంతకే తప్పనిసరిగా చేరుస్తాయి.

ఆలకించుమో ధరిత్రీ! ఈ ఉత్కృష్ట స్వరాన్నీ
ఆలకించు! సరికొత్త ధైర్యం పుంజుకో.

శ్రీమాత

*

మానవజీవితం తీపి చేదుల మిశ్రమం. ఈ ప్రపంచం నీకు చేసే మర్యాదను గురించి నువ్వు విలపించ నవసరం లేదు. ఎందు కంటే యోగంలో నువ్వొక స్థాయికి చేరుకున్నప్పుడు నీ దృష్టే మారిపోతుంది. అప్పుడు అన్ని పరిస్థితులు నీ కనుకూలంగానే కనబడుతాయి. అన్నిటిని నువ్వు చిరునవ్వుతో స్వాగతమి స్తావు. ఈ విచిత్రమేమిటో నువ్వు తెలుసుకొని తీరవలసిందే.

– సంపాదకుడు

జీవితంలో ఎప్పుడు నీకు చుక్కెదురవుతుందనుకోకు. మనుషులు, పరిస్థితులు, అన్నీ సన్నివేశాలు నీ పక్షము అవునా కాదా అనేది కేవలం నీ దృష్టిని బట్టి, నువ్వు వాటిని అభిమానించే తీరును బట్టి వుంటుంది. మంచితనం కాని, చెడ్డతనం కాని, మనుషులను, సన్నివేశాలను బట్టి వుండవు; నీ దృక్పథాన్ని (attitude) బట్టి వుంటాయి. అది దైవానుగ్రహమని అనగా దైవము నీ కిచ్చిన వరమని నువ్వు అనుకున్నట్లయితే అది నిజంగానే అలా అవు తుంది! అప్పుడు నీ చేతనాస్థాయీ పెరుగుతుంది, నీకు జ్ఞానమూ అబ్బుతుంది. నువ్వు బలవంతుడ వవుతావు. కాని నువ్వు ఎంతో దురదృష్టవంతుడవని, దేవుడు నీకు అన్యాయం చేస్తున్నాడని, అదొక శాపమని అనుకున్నట్లయితే నిజంగానే దిగజారిపోతావు. అది నీకు దుఃఖకారణమే అవుతుంది. అయితే ఒక విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. *ఒకే సన్నివేశము, ఒకే సందర్భము నీ దృష్టిని బట్టి నిన్ను ఉద్ధరింప జేస్తుంది, లేదా దిగజారుస్తుంది!*

అందుకనే నువ్వీ విషయాన్ని గురించి అనుభవరీత్యా తెలు సుకోమని నేను చెపుతున్నా. అనగా బాహ్యపరిస్థితుల వలన నువ్వే మాత్రము అలజడి చెందకూడదు. నువ్వు దర్జాగా నీకు నువ్వు యజమానివి, పరిస్థితులకు యజమానివి అయి వుండాలి.

ఇది కేవలం నీ దృక్పథం (attitude) మీద మాత్రమే ఆధారపడి వుంటుందనే విషయం మరచిపోకూడదు. అయితే ఇది కేవలం నీ మేధలో జరిగే విషయం కాదు. నీ మనస్సులో మొదలైనప్పటికి తరువాత నీ శరీరంలో జరిగే ప్రక్రియ.

ఆ స్థాయికి చేరుకోవాలంటే నువ్వు ఎంతో నిష్ఠగా సాధన చేయాలి, ఎంతోకాలం పరిశ్రమించాలి. నీ మీద నీకు ఆధిపత్యం రావాలి. నీ శరీరంలోకి కూడ చేతనను ప్రవేశపెట్టాలి. అంటే నీలోని భౌతికపదార్థం కూడ చేతనా దీప్తి చెందాలి. ఇక నీకు ఎట్టి భయము వుండదు. నిన్నెవరు ఏమీ చేయలేరు. భూకంపాలు వచ్చినా, పెనుతుఫానులు వచ్చినా అవి నిన్నంటవు. నిజంగా ఇలా జరుగుతుందని నేనాశిస్తున్నాను. ఎందుకు జరగదు? జరిగి తీరుతుంది. అప్పుడు నువ్వు ఒక అడుగు ముందుకు వేసినట్లే!

ఇది ఒట్టి నమ్మకం అనుకుంటున్నావేమో – కాదు నా అనుభవంతో చెబుతున్నా.

మూలం: శ్రీమాత
స్వేచ్ఛానువాదం: ఎమ్. రాజగోపాలాచార్య,
డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 29, pp. 424-25; *CWM* Vol. 1, p. 14;
Vol. 6, pp. 123-24)

నర్తనశాల

మనిషికి స్వేచ్ఛ వున్నదా లేక పూర్వమే శాసించబడిన బాటలో ఒక మరమనిషి వలె పయనిస్తూ వుంటాడా? అంతా పూర్వమే నిర్ణయింపబడి వుంటుందని చెప్పేందుకు తత్వశాస్త్రజ్ఞులు determinism అనే పదాన్ని వాడుతారు. ఉదా: సూర్యచంద్రులు ఒక ధర్మాన్ని పాటిస్తూ తమ తమ కక్ష్యలలో చరిస్తూ వుంటారు. కాని మనిషికి కొంత స్వేచ్ఛ వున్నది కదా! మనమీ సమస్యకు పరిష్కారం కనిపెట్టాలి. — *సంపాదకుడు*

నిజానికి స్వేచ్ఛా, డిటర్మినజమూ ఒకే తత్త్వము యొక్క రెండు ముఖములు. నిజానికి ఈ సృష్టి ఆత్మచోదితము – తనేం చేయవలెనో తనే నిర్ణయించుకుంటుంది. మనిషికి కూడ అదే వర్తిస్తుంది. ఎందుకంటే మనిషి కూడ ఈ సృష్టిలోని భాగమే. అయితే కేవలం మనస్సుయొక్క పైపొరలలో నివసించే మనిషికి తెర వెనక జరిగే తతంగాన్ని గురించి ఏం తెలియదు. దీనికో కారణమున్నది. జడపదార్థము ప్రకృతి శాసనానికి లోబడి వుంటుంది. మానవ మానసము ఈ ప్రకృతిలోని భాగమే కనుక, అది కూడ మొదట ఆ ధర్మాన్నే పాటిస్తున్నట్లనిపిస్తుంది. కాని ఆ ధర్మాన్ని అధిగమించగలదు కూడ.

ప్రాణజీవుల ఆవిర్భావంతో ఒక నూతన చైతన్యము, దాంతో పాటు కొంత స్వేచ్ఛ ఏర్పడినవి. వాటికి కొంత స్వయం నిర్ధారక శక్తి వున్నది. అందుకని అవి భౌతిక వస్తువులంత కఠిన శాసనానికి కట్టుబడి వుండవు. మనస్సు రావడంతో ఈ స్వేచ్ఛ ఇంకా పెరిగింది. అయితే మనిషి తనకు స్వేచ్ఛ వున్నదని పొంగిపోకూడదు. కాని ఏం లాభం. ఇది వట్టి భ్రమయే. ప్రకృతిని దాటి పురుషచైతన్యం లోకి వెళ్లినప్పుడు గాని నిజమైన స్వేచ్ఛ అంటే ఏమిటో తెలియదు. ప్రకృతి కతీతమైన దైవేచ్ఛతో తాదాత్మ్యము చెందినప్పుడే ఆ స్వేచ్ఛయొక్క పూర్ణస్వరూపము తెలుస్తుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
స్వేచ్ఛానువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్.శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 22, pp. 474-75)

దురదృష్టమా – అదీ మన మంచికే

ముందే విధిలిఖితమైన వారి సత్వపు లోతుల్లో, తన విధిని నియంత్రించుకుంటూనే పరమాత్మతో సారూప్యం కోసం కాంక్షించే సత్వంలో, జీవన పరిస్థితులపై నియంత్రణశక్తిని కలిగి, బహిస్సంకల్పం ఎదురుతిరిగి పరిస్థితులను స్వచ్ఛ దృష్టి కలిగిన అంతశ్చేతనగా మారకుండా అడ్డుపడినా, దాన్ని సాధిస్తూ వ్యవస్థీకృతమౌతుంది. ఇదంతా మనను ఖచ్చితంగా నిర్దేశిత గమ్యం వైపు చేర్చడానికి స్వచ్ఛదృష్టితో అద్భుతంగా వ్యవస్థీకృతమైందని ఎంతో కాలం తర్వాత గతజీవితాన్ని పునః స్సమీక్షించుకొంటే గాని మనకు తెలియదు.

మనం ఆకస్మిక ఘటనలుగా, దురదృష్టాలుగా, విషాదాలుగా, విధి ప్రహారాలుగా, ప్రతికూల శక్తుల దాడులుగా భావించేవన్నీ ఏమాతం మినహాయింపు లేకుండా అద్భుత సూక్ష్మదృష్టితో మనం ఎటు పోవాల్సి ఉందో అదే అతి దగ్గరి దారిలో తీసుకు వెళ్ళేందుకు ప్రశంసనీయంగా అమలౌతున్న ప్రణాళిక మాత్రమే.

అయితే ఇది పూర్తిగా నిర్దిష్టమేమీ కాదు. ఎందుకంటే మన చుట్టూ ఉన్న పరిస్థితుల ప్రాధాన్యతకనుబంధంగా వ్యక్తి ప్రాధన్యతను బట్టి ఆధారపడి ఉంటుంది. అందుకే విధి లిఖితమైన ప్రతిసత్వం గురించి – అని ముందే నేనన్నాను.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: మాడభూషణం రాజగోపాలాచార్య

(*CWM* Vol. 6, p. 386)

నిజమైన భవితవ్యం భగవత్ చైతన్యం చేరడమే

శ్రీమాత

నీ గమ్యము, నీ మార్గము నువ్వు ఎంచుకొన్నవే

My fate is what my spirit's strength can make,
My fate is what my spirit's strength can bear…
Sri Aurobindo (*Savitri*)

మనసే నీ జీవితాన్ని శాసిస్తోందనుకోవటం పొరపాటు – అది నీ చైత్యపురుషుడండి. కాని ఈ సంగతి నీకు తెలియదులే. ఎందుకంటే అది మనసుకి తెలిసే వ్యవహారం కాదు. నిజానికి నీ జీవితాన్ని నడిపించేది అదే. నువ్వు మెదలకుండా, కిక్కురు మనకుండా నీలో నువ్వు వాదోపవాదాలు చేసుకోకుండా, నోరు మూసుకొని వున్నట్లయితే నీకు దాని స్ఫూర్తి కలుగుతుంది. కాని చాలామందికి దాని సంగతి అసలు తెలియనే తెలియదు. నీవేదో ఒకటి చెయ్యాలనుకుంటావు; కాని నీకు తెలియకుండానే పరిస్థితులు తారుమారు కావటం, అది మరో మలుపు తిరిగి మరో ఫలితం లభించడం జరుగుతూంటుంది. ఇంక నువ్వు కోపం తెచ్చుకొని చిందులు తొక్కుతావు. ఎవరో నీకు హాని తలపెట్టారని, దేవుడు నీకు అన్యాయం చేసేడని మండిపడతావు. నిజానికి నీ మంచి కోసమే, నీ ఆత్మాభ్యుదయం కోసమే అలా జరిగిందన మాట.

నువ్వనుకున్న ఉద్యోగం నీకు రాదు. నీ కలలు ఫలించవు. నువ్వు నిర్ఘాంతపోతావు. ఎటు చూసినా నీకు శనే ఎదురవుతుంది. ఇదంతా ఎందుకు జరుగుతుంది? ఈ అకస్మాత్సంఘటనల వలన నువ్వు జాగృతమౌతావు. నీ అంతరంగంలో ఒక ద్వారం తెరుచుకుంటుంది. నీ అగాధంలోని అద్భుతాల్లోకి దారి చూపిస్తుంది. కొన్నాళ్ళ తరువాత వెనక్కు తిరిగి చూసి, నువ్వీవిధంగా అనుకుంటావు: "అప్పుడు నేను తొందరపడి అందరిని

తిట్టాను గాని నాకు నిజంగా మంచే జరిగింది. నా చైత్యపురుషుడే నా చేత అలా చేయించాడు. దీనికి కారణం దైవానుగ్రహమే గదా!"

స్వేచ్ఛానువాదం: డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 29, p. 435; *CWM* Vol. 5, pp. 394-95)

నీ బాధలను గురించి ఆ జగన్నాటక సూత్రధారికి ముందే తెలుసు

Aswapati, random seem the ways
Along whose banks your footsteps stray or run
In casual hours or moments of the gods,
Yet your least stumblings are foreseen above.
Infallibly the curves of life are drawn
Following the stream of Time through the unknown:
They are led by a clue the calm immortals keep.

Sri Aurobindo (Savitri)

ప్రశ్న: మనిషి జీవితంలో "ఇప్పటి వరకు జరిగినదంతా, అలా జరగవలసి ఉన్నది కాబట్టే జరిగింది" అని అనుకుంటాడు. అది ఎంతవరకు నిజం?

అది నిజమే. అలా జరగవలసి ఉంది గనుకే జరిగింది. లేకపోతే జరిగేదే కాదు. మనం చేసిన తప్పులు, వచ్చిన కష్టాలు, అన్నీ కూడా మన జీవితంలో అవసరం, వాటి ఉపయోగం ఉంది కాబట్టే అలా జరిగింది.

కానీ, నిజానికి వీటి న్యాయాన్యాయాలను గురించి నీకేం తెలుసు? అది మనస్సుతో వివరించేది కాదు. చేయకూడదు కూడా. ఎందుకంటే జరిగిందంతా అవసరమయ్యే జరిగింది. మనల్ని మనస్సు ఊహించలేని స్థితికి లేదా ఊహాతీతస్థితికి, తీసుకువెళ్ళ డానికి, నడిపించడానికి అయితే ఇదంతా వివరించవలసిన అవ

సరం ఉందా? విశ్వమంతా ప్రతి క్షణం వివరిస్తూనే ఉంది. ఒక పరిస్థితి ఏర్పడింది అంటే, విశ్వమంతా ఎలా ఉండాలో అలాగే ఉంది కనుక. అలాగని మనం గుడ్డిగా, విశ్వాశాసనంతో ఒప్పుకుని ఉండాలని కూడా లేదు. గతాన్ని ఒప్పుకుని ఆ అనుభవాన్ని ఉపయోగించుకుని, అజ్ఞానంతో వర్తమాన భవిష్యత్తులను మలచుకోవచ్చు.

ప్రశ్న: 'ఈ పని ఇప్పుడు జరగాలి' అని దైవమే నిర్ణయిస్తాడా?

అంతా, ఏ అంతస్థులోంచి మనిషి చూస్తాడో దాన్ని బట్టి ఉంటుంది. దైవస్థాయిలో అన్ని యోచనలూ చేసి, నిర్ణయించే ఉన్నాయి. ఆ రకమైన చూడడం, ఉన్నత శిఖరాల్లోకి వెళుతుంది. అదే అతిమానసం దైవంయొక్క దృశ్యం. కానీ మనమే ఈ జ్ఞానంలో లేనపుడు, ఈ విషయాలు మాట్లాడినా ఉపయోగం ఉండదు. ఆ జ్ఞానంలోకి (వెళ్ళగలిగిన వాళ్ళకే) వెళ్లినపుడే అది వర్తిస్తుంది. అంతేగాని ప్రస్తుతం చూసినట్లు విషయాల్ని చూస్తే ఇది మాట్లాడడం ఉపయోగం లేదు. లేదా అప్రస్తుతం. అధోచైతన్యస్థితిలో ఇదేదీ అనుభూతి పొందలేదు లేక ముందరే నిర్ణయించబడనూ లేదు. అంతా తయారీలో ఉంది. ఇక్కడ నిశ్చయమైన విషయాలు కాకుండా సాధ్యాల లీల మాత్రమే ఉంది. ఈ అసాధ్యాల పెనుగులాటలోనే మనిషి జరగబోయేది గ్రహించగలడు. ఈ అవస్థిలో, మనం ఏరుకుని, ప్రత్యేకంగా ఉంచుకోవచ్చు. ఒక సాధ్యాన్ని విడిచిపెట్టి మరొకదాన్ని ఒప్పుకోనూవచ్చు. ఒక పంథా అనుసరించవచ్చు. ఇంకొదానిలో నుండి, నిర్ణయమైపోయిన దాన్ని ఉన్నత అవస్థలో చూడవచ్చు. దైవచైతన్యానికి లేక దైవజ్ఞానంలో, ఇవన్నీ ముందరే తెలుస్తాయి.[1]

---

[1] తర్వాత శ్రీమాత అలా అన్నారు:
ముందరే నిర్ణయించబడింది అన్న పదము, వాస్తవతకు సరిపడకపోవచ్చు. ముందరే ఉంది అన్న పదం సరిపోవచ్చు. చైతన్యవికాసం ఒక వాస్తవం. అది కనిపించడమే కాదు. ఎందుకంటే, అనంతంలో (ఆద్యంతము లేని) అనుభూతి అయ్యే ఉంది కనుక – కానీ ఆమె జగన్నాటకం (లీల) లో, భౌతిక స్థాయిలో తనకు తెలిసే ఉన్నవన్నీ, తెలియనట్లు పని జరిపిస్తుంది. ఒక నూతన వస్త్రాన్ని నేసినట్లు నటించి, నడిపిస్తుంది. మర్చిపోయినట్లు, ఏమీ తెలి

ప్రశ్న: అయితే మరి, మానవుడికి స్వేచ్ఛ, స్వతంత్రము లేదా? సర్వం పూర్తిగా దైవం నిర్ణయించినదేనా? తన స్వతంత్రత తన విధీ అన్ని ఉన్నత రహస్యాలే?

స్వతంత్రత విధి, విమోచన, నిర్ణయం – ఇవి వివిధ అంతస్థుల, చైతన్యంలోని నగ్నసత్యాలు. అజ్ఞానం రెండింటినీ ఒకే అంతస్తులో పెట్టేలాగా మనస్సు చేత చేయిస్తుంది. పైగా ఒక దాన్ని ఇంకొకటి కప్పివేస్తుంది. చైతన్యం ఒక పోత పోసిన విగ్రహం లాంటిది కాదు. అది బహుముఖ విశృంఖలత. అది ఒక చదునైన మైదానం లాంటిది కాదు. ఉన్నత శిఖరాగ్రంలో అది దైవం. అధోస్థితిలో అది పదార్థం. ఈ రెండింటికీ మధ్య ఎన్నో అంతస్థులున్నాయి. పదార్థమనే అంతస్థులో సాధారణ చైతన్యస్థితికీ (ordinary consciousness) కాలికీ, చేతికీ ఉన్నంత తేడా ఉంది. ప్రకృతి యంత్రాంగానికి ఒక బానిస. కర్మ అనే సంకెళ్లు లేక గొలుసులతో బంధింపబడి గొలుసులో జరిగేవన్నీ ఇది వఱకు జరిగినవే. వాటి ప్రత్యామ్నాయాలే. మనమేదో స్వతంత్రంగా కదులుతున్నాము అని అనుకుంటున్నాము. కానీ, నిజానికి నీవు చేస్తున్నవి, ఇతరులు చేసినవీ పునః కర్మలే. ప్రకృతి యొక్క ప్రతి

యనట్లు, ఆమె భవిష్యజ్ఞానంలో, – ఉన్నతజ్ఞానంలో తెలిసినవన్నీ మర్చిపోయినట్లున్న స్థితిలో, మానవుడికి తన స్వతంత్రతారంభం మొదలుపెడతాడు, తన జీవితంలోకి తెచ్చుకుంటాడు. మనలోని ఈ విషయాలన్నీ ఆమె పనిముట్లు, సాధనాలు. ఈ యంత్రాంగంలో ఎక్కడో దృశ్యంలో తాను ముందే చూచి ఉన్నవి, యోజన, ప్రణాళికలో వేసినవే. ఇక్కడ అనుభూతి లోకి వస్తాయి. ఇది మనకు బాగా అర్థం కావాలంటే ఒక ఉదాహరణ చెప్పుకోవచ్చు. ఒక నాటకీయుడి జీవితం ఉదాహరణగా తీసుకుంటే తనకు తాను వేయవలసిన (నటించవలసిన) మొత్తం నాటకం గురించి అన్నీ అంతా క్షుణ్ణంగా తెలుసు. కానీ తను పాత్ర నటిస్తున్నపుడు మాత్రం రంగస్థల వేదిక మీద తనకు ఏమీ తెలియనట్లు, తను మొదటిసారిగా ఇది నటిస్తున్నట్లు, చూస్తున్నట్లు వ్యవహరిస్తాడు. మొట్టమొదటిసారిగా (ఒక ప్రయత్నం చేయని దారంతో, కొత్తగా నేస్తున్నట్లు ఆమె ప్రయత్నం చేస్తుంది. తనకు తెలిసిన విదితమైన ఈ అభిజ్ఞానాన్ని, చైతన్యాన్ని మరచిపోయినట్లు నటించినదే, మానవుడికి, స్వేచ్ఛనీ, స్వతంత్రాన్ని ఇచ్చినట్లు, తానుగా పయత్నం. చేయగలిగినట్లు అనిపించనిస్తుంది. ఇదే మానవుడు తనలోని చాలా గొప్ప సాధనాలనీ, పద్ధతులనీ అనిపించి ఈ సాధనా యంత్రాంగం ద్వారా హావ భావాలను, ప్రణాళిక రూపంలో, ఎక్కడో చూచినవి, ఇక్కడ అనుభూతి పొందుతాడు) తను ఏమి ఎఱుగనట్లు, ఇదంతా ఒక కొత్త ప్రపంచమన్నట్లు, ఈ జరుగుతున్నదంతా, కొత్తగా తన కళ్ళ ముందు సంభవిస్తున్నట్లు, అనుభవిస్తున్నట్లు నటిస్తాడు. ఇదే జగన్నాటకం.

ధ్వనులే. విశ్వయంత్రంలో నలిగిపోతున్న భ్రమణమే నీది. ఇది నీ నిస్సహాయత.

అయితే అలా చేయనక్కఱ లేకుండా, నీకు నచ్చిన చోటు లోకి, నీవు వెళ్ళవచ్చు. యంత్రంలో నలిగిపోకుండా ఒక పిడి పట్టుకుని తప్పించుకోలేని పరిస్థితుల్ని కూడా తప్పించుకోవచ్చు. ఇది తప్పించుకుని అలా పైకి వెళ్ళినపుడు, ఈ చిక్కు లోంచి బయిటికి వచ్చినపుడు పైకి నిలబడిగలిగినపుడే నీవు విముక్తుడవు. అన్ని తప్పనిసరి పరిస్థితుల లోంచి, స్వేచ్ఛగా, చురుకుగా కర్మని మలచుకొని, సంకెళ్ళనుంచి విడివడి, జరగబోయే పరిస్థితులను కూడా మార్చుకోవచ్చు. మార్చవచ్చు. ఇలా ఒక్కసారి ఈ శక్తుల లీలలను నీవు చూచాక, నీ చైతన్యాన్ని, జ్ఞానాన్ని పెంచుకుని, ఈ శక్తుల పుట్టుక, లేదా ఎక్కడ పుడుతున్నయ్యో తెలుసుకుని అందులో నీ ఉనికి ఎక్కడో తెలుసుకుని, క్రియాశీలమైన శక్తులతో నీవు తాదాత్మ్యం చెందగలిగితే 'జరిగే ఉంది' అన్న దాన్నించి, నీవు జరుగబోయే దానితో కదలగలవు. నీ గమనం, యాంత్రికంగా కాదు, చెందదు, అందదు.

ఇదే స్పష్టంగా యోగం యొక్క ముఖ్యోద్ధేశం. అంటే కర్మచక్రాన్నించి బయటికి వచ్చి, దైవగమనంలో విలీనమవడం. యోగం మూలంగా ప్రకృతియొక్క యాంత్రికచర్యల్లో ఒక అజ్ఞాన బానిసగా లేక నిస్సహాయ సాధనంగానూ కాక మరొక అంతస్థులోకి పెరిగి, ఒక చైతన్య, జ్ఞాన భాగస్వామిగా చురుకైన మనిషిగాను, ఊర్ధ్వవిధిలోంచి పని చేస్తుంటావు. ఇటువంటి కదలిక, ద్వంద పథంలో నడుస్తుంది. ఒకటి ఆరోహణ అంటే భౌతిక చైతన్యం లోంచి, ఉన్నత అంతస్థుల్లోకి ఎదగాలి. అయితే, ఇదే ఆరోహణం ఊర్ధ్వా (శక్తుల్ని) న్ని అవరోహణం చేస్తుంది. నీవు భూమి మీద నుంచి ఎదిగినపుడు, పైనుంచి భూమి మీదకు ఏవో కొన్ని శక్తులు దింపగలవు. (ఇదే అవరోహణం) అంటే, పాతప్రకృతి స్వభావాన్ని మార్చే జ్యోతినిగాని, శక్తినిగాని మనం దింపగలం. ఇంతగా తారతమ్యంగా ఉన్న శక్తులు, సంబంధం లేనట్లుగా ఉన్నవి ఒకదానికొకటి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవి. ఊర్ధ్వ, అధో, బాహ్యం,

అంతరం పోయి, చైతన్యాలు కలిసిపోయి, ఒకే సత్యం అయి, సమన్వయమవుతుంది. అన్నిటికీ ఒక ప్రత్యేకమైన పద్ధతులు (laws) ఉన్నాయి. ఒకదాని న్యాయం (పద్ధతి) ఇంకోదానికి ఒప్పదు. అద్భుతమేమంటే, మరొక చైతన్యం లోంచి కట్టలు తెంచుకుని వచ్చిన శక్తులే. సాధారణంగా ఇది చైత్యపురుషుడి లోంచి జరుగుతుంది. ఒక మెఱుపు తీగ మబ్బుల్ని చీల్చుకొని వచ్చినట్లు, సాధారణ చైతన్యం లోనికి, ఇతర శక్తులు, ఇతర నడవడులు, క్రమములు పోసినట్లు వస్తాయి. దీనినే మనం అద్భుతం అంటాము.

ఎందుకంటే, అకస్మాత్తుగా వచ్చిన ఈ మార్పులు, సహజమైన న్యాయసూత్రాలకి విరుద్ధం. మనం దీన్ని ఎందుకు చూడలేమంటే ఈ 'అద్భుతం' అన్నది మరొక చైతన్య అంతస్థులో ఉంటుంది కనుక. ఇటువంటి అవాంతరాలు పదార్థ ప్రపంచానికి క్రొత్తేం కాదు. ఇవి ఎప్పుడూ జరిగే అద్భుతాలే. మనం సరిగా కళ్ళు పెట్టుకుని చూస్తే, ఈ అద్భుతాలను కోకొల్లలుగా చూడవచ్చు. ప్రత్యేకంగా, ఊర్ధ్వశక్తులను భూమి మీదకు (కిందకు) దించడానికి ప్రయత్నం చేసే వాళ్ళల్లో ఇది చాలా మామూలు. ఎప్పుడూ జరుగుతూనే ఉంటుంది.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఆర్. విమలాదేవి

(*SABCL* Vol. 29, p. 456; CWM Vol. 3, pp. 27-31)

మానవులందరికీ భవిష్యత్తులో గొప్ప ఆధ్యాత్మిక అవకాశం వుంది. కృతనిశ్చయం బట్టి అది అనతి కాలంగాని, ఎక్కువ కాలం గాని పట్టవచ్చు — ఆ మనిషి నిష్ఠని బట్టి వుంటుంది.

శ్రీమాత

సృష్టి సోపానములు – స్వేచ్ఛ

ఈ భూమి, సూర్యచంద్రాదులు– సృష్టి అంటే ఇంతేనా లేక యితర లోకాలు కూడా ఉంటాయా? తప్పకుండా ఉంటాయి. అవి భౌతికంలో ఉండవు. వాటి రూపు రేఖలు వేరు, వాటి ధర్మం వేరు. ఈ దృశ్యమాన జగత్తంతా కాలీనము అనగా కాలంలో జరుగుతున్నది. సృష్టికి పూర్వము కూడ ఈ లోకాలన్నీ ఎక్కడో వుంటాయి. అనగా అదివరకు పుట్టి నశించి పోయినవి, ఇంకా పుట్టని లోకాలు– ఇవన్నీ కూడ ఎక్కడో వుండే వుంటాయన్న మాట. మనమే అక్కడకు వెళ్ళి అనంత చైతన్యసీమలలో యథేచ్ఛగా విహరించినప్పుడు మన దృష్టి విశాలమౌతుంది. కాలాన్ని కూడా దాటిపోగలము.

– సంపాదకుడు

For only the unborn spirit's timeless power
Can lift the yoke imposed by birth inTime.
Only the Self that builds this figure of self
Can rase the fixed interminable line
That joins these changing names, these numberless lives,
These new oblivious personalities
And keeps still lurking in our conscious acts
The trail of old forgotten thoughts and deeds,
Disown the legacy of our buried selves,
The burdensome heirship to our vanished forms
Accepted blindly by the body and soul...
The fixity of the cosmic sequences
Fastened with hidden inevitable links
She must disrupt,dislodge by her soul's force
Her past, a block on the Immortal's road,
Make a rased ground and shape anew her fate.

Sri Aurobindo (*Savitri*)

అయిన ప్రతియొక్కటి నిక్కచ్చిగా నిర్ణయింపబడినదే. సకలమును అనాదియే. ఊహానిర్మితములు కానివి – పుట్టుక లేనివి. మూర్తిమత్త్వమనే పుట్టుక యందుము. ఉప్పు నీటిలో కరిగిపోవును. అయినా ఉప్పుకే క్షితియును లేదు. రూపమే క్షయించినది: మఱల దానిని ధరింపదగును. మూర్తిమంతమగు విశ్వము మూర్తిని బాసినను దానికి క్షితి ఎక్కడ! దాని శాశ్వతత్వమునకు లోటు లేదు. కాని –

ప్రపంచము లసంఖ్యాకములు, పరస్పరసంబంధము లేనట్లుగ తోచును. క్రొత్తవి కనుగొనబడి నవ్యసృష్టి యను భ్రమను కల్గజేయును. కాని అవి ఎల్లపుడున్నవే. వాని ప్రకృతులు భిన్నమయి, మనదానికి విపరీతముగ నుండుట వలన మన కవి లేనట్లే కాగల అవకాశమున్నదని మన మేధకు అవగాహనయుట వింత కాదు. పరమాత్మ ప్రయాణము శాశ్వతము. ఈ భిన్నప్రపంచములు వాస్తవికముగ ఒక పరమద్రవ్యముయొక్క భిన్నరూపములే యనియు ఉన్నది కేవలమును, అద్వితీయమును ననెడి ఎఱుక కల్గినవేళ మనిషి తన్ను తానెఱుగ గలడు. మనిషి, (జీవుడు) నీ సాఫల్యతకు చేర్చుటయే పరమాత్మ ఏకైక ధ్యేయము.

ప్రపంచమే ఆనందము. అది కేవలము, భిన్నప్రపంచములు దాని ఆభాస మాత్రమే. దర్పణమున తోచు ప్రతిబింబములే ఇవి. నేతి నేతి న్యాయమున ఒక్కొక్కటియు నిరాకరింపబడుచు చివరకు శేషించునది ఆనందమనియు, ఆ ఆనందమే నీవనియు, గ్రహింపగలవు. సింధువున చేరిన బిందువు సింధువగునుగా!

ఈ వివరణమే ఇతర వివరణకును తీసిపోదు. బహుశః సామాన్యులకు తేలికగా అర్థమగునది – వేదాన్తులు కానివారికి. నాకిది పరమ సమ్మతము.

మాతాజీ! సకలమును ఆదిలోనే నిర్ణీతమైన దంటిరి, అయినచో పురుషప్రయత్నమునకు చోటేది?

ఒక్క క్షణము క్రితమే చెప్పియుంటిని. పరమ నావికుడు ప్రతి నిమిషమున, తాను పయనించు దిక్కును ఎన్నుకొనుననియు, ఎన్నిక స్వేచ్ఛ పూర్వనిబంధనల కధీనము కాదనియు, పర

మాత్మ ఏమి చేసెనో తెలిసినవారెవరు? ఏమి చేయనుండెనో జోస్యము చెప్పగలవారెవరు? అతడు నిరంకుశుడు. కాని సకలము అనాదియే, శాశ్వతమే, అవికారమే. ఈ సత్యము కనుగొను విధము మాత్ర మపూర్వము. ఈ కనుగొనుటలోనే స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యము లున్నవి.

నీవు షికారుకు బయలుదేరితివి. అంతలో అనుకొనిన మార్గమున గాక అన్యమార్గమున పోవలెనని తోచినది. నీ మార్గమే మారినది. కాని నీ ధ్యేయమట్లే యున్నది. ఆ ప్రకారముననే, నీవు క్రొత్తగా చూచునవి పూర్వమునుండి అట నుండియున్నవే —

నీ ఎరుక పరమాత్ముని ఎరుకలో లీనమమగునప్పుడే ఈ పూర్ణస్వేచ్ఛాభావము నీలో జనించును. అది జరుగనంతకాలము నీ వొక బలిష్ఠశక్తిచే నడిపింపబడుచుంటినను భావముండును.

శ్రీఅరవిందులు చెప్పినట్లు, పరమాత్మతో ఐక్యతయే నిజమగు స్వేచ్ఛ. అనగా, పూర్తిగా శరణు జొచ్చుటయే స్వేచ్ఛ, సర్వసంగపరిత్యాగమే స్వేచ్ఛ.

*

ఒక సంఘటన జరిగిందనుకో — కాని ఇది ఇంతకు పూర్వమైనా జరిగి ఉండవచ్చు. తరవాతైనా జరుగవచ్చు. అనగా సూక్ష్మ రూపంలో ఇదెక్కడో వున్నదన్న మాట. అనేక చేతనా స్తరములు పైనుంచి కిందవరకు వ్యాపించి వుంటాయి. ఒక్కొక్క స్తరముది ఒక్కొక్క ధర్మము. పై లోకాలు కింద లోకాలలో జరిగే ఘటనలను మార్చగలవు. యథాతథంగా లేక ప్రకృతి కనుగుణంగా ఏదో జరుగుతుంది. దాన్ని మార్చాలి. నువ్వు కనుక ఉన్నతసీమలను దర్శించ గలిగినట్లయితే అక్కణ్ణుంచి మరొక శక్తిని తీసుకొనివచ్చి దానిని మార్చగలవు. నువ్వు దానికోసం ఆకాంక్షించాలి. అదే నీ ప్రాణం కావాలన్న మాట. తదేక ధ్యానంతో వుండి ఆత్మసమర్పణ గావించుకున్నప్పుడు పైనుంచి మరొక శక్తి దిగిరావటం తథ్యం. ఇంతకు పూర్వము నీకెంతో జటిలంగా వున్న సమస్యలు తీరిపోతాయి. అనేక సంవత్సరాలుగా నువ్వు సాధన

చేసినప్పటికి ఫలితం లేకపోవచ్చు. కాని పై లోకపు ప్రమేయము వలన నువ్వు ఆశించిన సిద్ధి లభిస్తుంది.

నీకు కష్టమైన పరిస్థితులు లేక ప్రమాదాలు ఎదురైనప్పుడు 'అయ్యో ఏం దారి' అని మథన పడటం వలన ఏం ప్రయోజనం వుండదు. నువ్వు చేతనా సోపానములను అధిరోహించాలి. Transcendent లోకాలను అందుకోని ఎట్టి చింతనా లేకుండా నిన్ను నీవు సమర్పించుకోవాలి. అంతే, ఇక బాధ్యత నీది కాదు. అంతా ఆయన కప్పచెప్పేసావు. అంతా ఆయనే చూసుకుంటాడు. అవసరముంటే పరిస్థితులను కూడ మారుస్తాడు. అప్పుడు ఆశ్చర్యం, ఆశ్చర్యం – అంతా దానంతటదే బాగుపడిపోతుంది. ముంచుకొచ్చిన ప్రమాదం తప్పిపోతుంది. దీన్ని చూసినవాళ్లు 'మిర కిల్' జరిగిందనుకుంటారు. అసలు రహస్యం వాళ్లకు తెలియదు.

The sole secret is to know how to climb up right to the top.

*

ప్రశ్న: సర్వమూ పూర్వమే నిర్ణయింపబడి వున్నప్పుడు, మానవ ప్రయత్నము, ఆకాంక్షల పాత్ర ఏమిటి?

ప్రతి కక్ష్య (భౌతిక, ప్రాణిక, మానసిక) లోనూ సర్వమూ పూర్వమే నిర్ణయింపబడినా ఊర్ధ్వశక్తుల ప్రవేశంతో వివిధ సంఘటనలను, వాటి గతిలో మార్పు రాగలదు. ఈ పని ఆకాంక్ష నెరవేరుస్తుంది.

మానవ ప్రయత్నమూ – అన్ని శక్తుల సమ్యక్ దృష్టితో పూర్వమే నిర్ణయింపబడిన వాటిలోది.

మూలం: శ్రీమాత

స్వేచ్ఛానువాదం: పోతాప్రగడ వెంకటేశ్వరులు (శ్రీమాత శతజయంతి ప్రచురణ సం॥ 18 నుండి); డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

విధిపాశము నుండి విముక్తి:

విధికంటే అంతరాత్మే గొప్పది

'తానొకటి తలచిన దైవమొకటి తలచును అని అనుకోటం మనకేం కొత్త కాదు– సర్వసాధారణమే. ఎందుకని మనం 'తను' అని ఎవరిని అంటున్నామో స్పష్టంగా తెలుసుకోవాలి. అది మనస్సు కాదు. ఆత్మయే. నీ నిజమైన తాను' నీలోని చైత్య పురుషుడే. నీ నిజమైన 'నేను' నీలోని దైవాంశము. దైవము తలచినదే ఆయన కూడ చేస్తాడు. కనుక ఇక నీకెట్టి బెడద వుండదు. అంతా శాంతియే, అచంచలమైన పరమ స్థైరమే.

– సంపాదకుడు

మనం ఏ మార్గాన్ని అనుసరించినా ఫలితం ఒకటే. మనలోనున్న దైవాంశ చుట్టూ ఏకీకృతం కావడం ముఖ్యం. అప్పుడే మానవుడు నిజమైన వ్యక్తిగా, తనకు, తన విధికి, తానే అధిపతి కాగలుగుతాడు. అలా కాకపోతే, నదిలో బెండుముక్కలాగా, అటూ ఇటూ ఊపే శక్తులకు ఆటవస్తువు అవుతాడు. అతనికి ఇష్టంలేని చోటికి వెడతాడు. చేయడానికి ఇష్టంలేని పనులు చేస్తాడు. చివరకు గోతిలో పడిపోయి, లేవడానికి కూడా బలం లేని పరిస్థితి వస్తుంది. నీవు అంతా చైతన్యవంతంగా ఏర్పాటు చేసుకొని, దైవాంశ చుట్టూ ఏకత్వాన్ని పొంది, దానిచే పాలితుడవై, దానినే అనుసరిస్తుంటే, నీ అదృష్టం నీకు హస్తగతమౌతుంది. ఆ ప్రయత్నంలో కష్టపడినా ఫలితం దక్కుతుంది. ఏది ఎట్లాగయినా సరే, బానిసగా ఉండడం కన్నా యజమానిగా ఉండడమే కోరదగినది. నీకు యిష్టమున్నా లేకపోయినా నీ చేత ఆ విధంగా బలాత్కారంగా పనులు చేయిస్తే, నీకు చాల చికాకు ఏర్పడుతుంది. నీవు దేనివల్ల, ఆ విధంగా యిష్టంలేని పనులు చేస్తున్నావో నీకు తెలియదు. నీచేత అలా చేయిస్తున్న శక్తిని నీవు చూడవు. అది నీకు చాల కోపం తెప్పిస్తుంది.

*

చైత్యపురుషుడు పుట్టి పెరగటం ఒక ఎత్తు. పెరిగిన తరువాత తన కార్యమును చేయుటం రెండవ ఎత్తు. తల్లి గర్భంలో జీవ కణముతో మొదలై మనిషి ఎలా పెరిగి పెద్దవాడవుతాడో అలాగే దైవాగ్ని విస్ఫులింగ మొకటి మానవునిలో పుట్టి, అభివృద్ధి చెంది, చైత్యపురుషునిగా తయారవుతుంది. చాలామందిలో ఈ చైత్య పురుషుడు శైశవస్థాయిలోనే వుండిపోతాడు. ఆయన పెరిగేందుకు అనేక జన్మలు పడుతుంది.

చైత్యపురుషుడు ఎప్పుడైతే పూర్తిగా పరిపక్వమౌతాడో అప్పుడిక తను సృష్టిలో పాల్గొనాలో వద్దో తనే ఎంచుకుంటాడు. ఒక మనిషిలో జన్మించినప్పుడు ఆ మనిషిని ఇక పాత సంస్కా రాలుగాని ఏ విధమైన పరిస్థితులుగాని బంధించవు. ఆయన ఒక మహాపురుషుడన్న మాట. ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యమును నిర్వహిం చుటకై ఈ భూమ్మీదకు వస్తాడు; ఆయన ఒక పరిపక్వమైన జీవి – పునర్జన్మ దాల్చవలసిన అవసరం లేదన్నమాట. అంత వరకూ పునర్జన్మ అవసరం – ఎందువల్లనంటే పునర్జన్మ ద్వారానే కదా వృద్ధిపొందడము, చైత్యపురుషుడు భౌతిక శరీరంతో, భౌతిక జీవనం ద్వారా క్రమవికాసం పొంది పూర్ణచైతన్య జీవిగా వృద్ధి పొందుతాడు. ఒకసారి పూర్తిగా ఏర్పడిన తర్వాత, జన్మ ఎత్త డమో మానడమో తనే నిశ్చయించుకోగల స్వేచ్ఛను పొందు తాడు. ఈ విధంగా ఒక రకమైన పురోగతి నిలిచిపోతుంది.

పూర్తిగా అభివృద్ధి పొందిన చైత్యపురుషుడు దైవకార్య నిమిత్తం ఉపకరణంగా పనిచేయ దలచుకుంటే, చైత్యలోకంలోని పరమానందంలో విశ్రమించే బదులు, దైవకార్య నిర్వహణలో సహాయపడడానికి పనిచేయాలనుకుంటే, మళ్ళీ ఇంకొక పురోగ మనం ప్రారంభించాలి. పనికి కావలసిన శక్తిసామర్థ్యాలలోను, వ్యవస్థీకరణంలోను దివ్యసంకల్పం వ్యక్తీకరించడంలోను పురో గమించాలి. ఆ విధంగా అతడు మారే సమయం ఒకటి వస్తుంది. ఈ ప్రపంచంలోనే నిలిచి, భగవత్సేవ చేద్దామనుకున్నంత వరకూ అతడు పురోగమిస్తాడు. అట్లా కాకుండా, చైత్యలోకంలోకి విర మించుకొని, దైవకార్యం కొనసాగించడానికి నిరాకరించినా, లేక

త్యజించినా, పురోగమనం లేని స్తబ్ధస్థితిలో నిలిచిపోతాడు. ఎందు వల్లనంటే నేను చెప్పినట్లు ఈ భౌతిక ప్రపంచంలో మాత్రమే పురోగతికి ఆస్కారముంది. ఇంకెక్కడా ఉండదు. చైత్యలోకం పరమానందకర ఆరామప్రదేశం మాత్రమే. అక్కడ ఏ విధమైన చలనం లేకుండా ఎట్లా వున్నవారు అట్లానే నిలిచిపోతారు.

*

ప్రశ్న: మరి చైత్యపురుష పరిజ్ఞానము లేనివారి సంగతేమిటి?

కోరుకున్నా కోరుకోకపోయినా వాళ్లు కూడ పురోగమించి తీరాల్సిందే.

*

మనిషి జీవితంపై నక్షత్రాల ప్రభావం ఏం వుండదు. దేవుడంటే నమ్మకం లేనివాళ్లే తమ జీవితాలను తారలు శాసిస్తాయి అని నమ్మి అనవసరంగా కష్టాలను కొనితెచ్చుకుంటారు,

నాకు ఐరోపాలోను, భారతదేశంలోను అనేకమంది జ్యోతిష్కులను గురించి తెలుసు. భవిష్యత్తుని గురించి ఎవ్వరూ కచ్చితంగా చెప్పలేరు. దీనికి మూడు కారణాలు వున్నాయి. ఒకటి: జ్యోతిష్కులు జాతకచక్రాలను పరిశీలించినప్పుడు భవిష్యత్తును చెప్పలేరు. రెండు: జాతకచక్రాన్ని కరెక్టుగా వెయ్యాలంటే అతనొక గొప్ప గణిత శాస్త్రజ్ఞుడు అయి వుండాలి. ఎంత గొప్పవాడికైనా సరే సరిగ్గా గుణించి చక్రాన్ని తయారుచేయటం కష్టమే. మూడవ కారణం జన్మకాలంలో రాశులు ఫలానా గృహంలో వున్నాయని చెప్పటం కూడ ఉచితం కాదు. ఎందుకంటే తారలు ఆ సమయంలోని భౌతిక పరిస్థితులను సూచిస్తాయే తప్ప మనిషి భవిష్యత్తుని కాదు. అవి మూలసత్యాలు కావు. *నక్షత్రాలనూ, మనుషులనూ, సమస్త లోకాలనూ శాసించే మరో పరమ సత్యమొకటి వున్నది.* మానవాత్మ ఆ పరమాత్మలోని భాగము. ఒకవేళ ఆ మనిషి యోగాన్ని ఆచరిస్తున్నట్లయితే ఇక అతనికి నక్షత్రాలను నమ్ముకునే పని లేదు.

*

జీవితం మీద నక్షత్రాల ప్రభావముంటుందని అందరూ నమ్ముతారు. ఆకాశంలో నక్షత్రాల స్థానాలను బట్టి జ్యోతిష్కులు నీ జాతకాన్ని ముఖ్యంగా భవిష్యత్తుని గురించి చెప్పుతారు.

ఈ గడ్డపై మనిషి ఆవిర్భించిన తొలిదశలో మానవులు సూర్యచంద్రాదులను ఆరాధిస్తూ వుండేవారు. నక్షత్రాలు జీవితాన్ని శాసించగలవని నమ్మేవాళ్ళు. కాని ఇందులోని నిజానిజాలేమిటో మనం తెలుసుకోవాలి. అనంత చైతన్యము చీలిపోగా జగత్తులోని చరాచర వస్తువులన్నీ ఆవిర్భవించాయి. కాని వీటన్నిటికి మధ్య అవినాభావ సంబంధం ఉంటుంది. పరస్పర ప్రభావముంటుంది. వ్యక్తికి విశ్వానికి కూడా అదే సంబంధం వున్నది. అంటే ఈ సృష్టిలో ఎవ్వరూ చుట్టూ గిరి గీసుకొని, మడి కట్టుకుని కూర్చుండేందుకు వీలు లేదు. పరిసరాలతో పరస్పర సంబంధాలను నెరుపుతూనే వుంటారు. నక్షత్రాలు ఈ సంబంధాన్నే ప్రతిబింబిస్తాయి. అంతమాత్రాన అవి మానవజీవితానికి సంకేతాలు అని చెప్పేందుకు వీలు లేదు.

అనుభవరీత్యా జాతకాలు నూటికి నూరుపాళ్లు వాస్తవము కాదని తెలుస్తోంది. అయితే యోగము చేసి ఆధ్యాత్మిక వికాసం పొందే వాళ్ళకి ఈ జాతకాలు అసలే వర్తించవు. ఈ జాతకాలు వ్యక్తికి విశ్వానికి వుండే భౌతిక సంబంధాన్ని మాత్రమే సూచిస్తాయి. పైనుంచి ఉన్నత చైతన్య సంపర్కము కలిగినప్పుడు ఈ భౌతిక సంబంధము మారిపోతుంది.

వ్యక్తికి విశ్వానికిగల సంబంధాన్ని అర్థం చేసుకునే ప్రయత్నాన్ని మిడిమిడి జ్ఞానమన వచ్చును. మన మొక సంగతి తెలుసుకోవాలి. ఒక విషయాన్ని గురించి తెలుసుకునేందుకు మనము భాషని ఉపయోగిస్తాము. అయితే అది అసంపూర్ణంగా వుంటుందే తప్ప వాస్తవాన్ని పూర్తిగా వివరించ లేదు; ముఖ్యంగా మనుషులు ఒకరి నొకరు అర్థం చేసుకునేందుకు పనికొస్తుందేగాని అసలు సత్యాన్ని దర్శించలేదు.

మనం స్వయంగా ఒక వస్తువును ఆత్మతో దర్శించి పొందిన జ్ఞానము ప్రత్యక్ష జ్ఞానము. అప్పుడు భాషయొక్క అవ

సరం లేకుండానే నీకు ఆ వస్తువును గురించిన పూర్తి జ్ఞానం లభిస్తుంది. నీకు 'నేను' అని ఎంత ప్రత్యక్షంగా తెలుస్తుందో అది కూడ అంత ప్రత్యక్షంగా తెలుస్తుంది. నీ చేతనతో నువ్వు ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి వెళ్లి అక్కడ చతికిలపడతావన్న మాట. అప్పుడు మనస్సుతో ఆలోచించకుండానే నీకు ఆ వస్తు పరిజ్ఞానము కలుగుతుందన్న మాట. ఉదా॥ చెట్టు, కొండ. నువ్వు విశ్వసత్యాన్ని కూడ ఇటుల దర్శించినట్లయితే నీకు విశ్వానికిగల సంబంధము తేటతెల్లమౌతుంది.

*

జ్యోతిష్కులు చెప్పినవన్నీ నువ్వెందుకు నమ్ముతావు? అలా నమ్మే వంటే నువ్వు దుఃఖాన్ని కొనితెచ్చుకున్నట్లే.

మనిషి తనను గురించి తాను ఏమనుకుంటాడో అదే అవుతాడు అని శ్రీఅరవిందులు అన్నారు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఎ. ప్రభావతి, డా॥ ఎ. వెంకటరామ శాస్త్రి (శ్రీమాత శతజయంతి ప్రచురణ సం॥ 9 నుండి); డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*CWM* Vol. 5, pp. 139, 205-06; Vol. 15, pp. 37-38; vol. 9, pp. 284-85; Vol. 15, p. 38)

మానుష శక్తికి, విధికి మధ్య వారధి

A magic leverage suddenly is caught
That moves the veiled Ineffable's timeless will:
A prayer, a master act, a king idea
Can link man's strength to a transcendent Force.
Then miracle is made the common rule,
One mighty deed can change the course of things;
A lonely thought becomes omnipotent.

Sri Aurobindo (*Savitri*)

ఏదైనా ముందుగానే నిర్ధారింపబడితే, దానిని ఎలా మార్చగలం?

దీనికి నేను ఒక చిన్న ఉదాహరణ ఇస్తాను. అది ఏ చైతన్యస్తరంలో నైనా జరగవచ్చును.

ఒక రాయి పైనుండి పడుతుంది. రాయి తన విధిని నెరవేరుస్తుంది. అది నేలపై పడుతుంది. కాని నీకు దాన్ని ఆపాలనిపిస్తుంది. చెయ్యి జాపుతావు. అది కిందపడకుండా, నీ చేతులో పడుతుంది మరి రాయి గతిని నువ్వు మార్చలేదా? అలాగే ఒక చెట్టు ఆకు రాలుతుంది. దానిని నీవు నీ చేతులతో పట్టుకొని దాని గతిని మార్చడం లేదా?

కాని నువ్వు మనస్సుకు పైని చేతనాస్థాయిల నందుకో గలవనుకో. ఆకాంక్ష ద్వారా, ప్రార్థన ద్వారా నీలోని ఉన్నత చైతన్యాన్ని నువ్వు తీసికొని రాగల్గితే, లౌకిక జీవనం భవితవ్యం లోకి ఆ చైతన్యం దిగివస్తే, అంతా మారుతుంది. జరిగే సంఘటన నీకు అర్థం కాకపోవడం వల్ల అది అంతా యాదృచ్ఛికం, అద్భుతం అని భావిస్తున్నావు.

భవితవ్యాన్ని ఒక చైతన్యం మార్చినప్పుడు, ఏదో నవ్యత్వం అందులోకి చేరుతుంది. ఉన్నత చైతన్యం అవరోహణ సమస్త లోకాల్లోను జరుగుతుంటుంది. అది అర్థం కాకపోవడం వల్ల, సామాన్య జనం దృష్టిలో అది ఒక అద్భుతంగా కనిపిస్తుంది.

సరిగ్గా ఈ కార్యాన్నే నిర్వహించి, అతిమానసశక్తిని చేతనతో భౌతికప్రపంచానికి తీసుకుని రావాలని మేము అభిలషిస్తున్నాం. మొదట అది ప్రత్యక్షంగా పని చేయదు. అది రహస్యంగానే పనిచేస్తుంది. భౌతిక ప్రపంచంలో కంటికి కనిపించని రీతిలో అది గుప్తమై వుంటుంది. ఎవరూ అనుకోని విధంగా అది సృష్టిని మార్చివేస్తుంది.

*

భవితవ్యాన్ని ముందుగా ఎవరు చూడగలరు? చాలామంది ప్రయత్నం చేశారు. అనేక శాస్త్రాలు ఉద్భవించాయి. అనేక తాంత్రిక దర్శనాలు వచ్చాయి. అవన్నీ మూఢనమ్మకాలని, అభూతకల్పనలని చాలామంది కొట్టి పారేశారు. అవన్నీ కాలగర్భంలో కలిసి

పోతున్నాయి. భవితవ్యాన్ని ఎవరైన ఎందుకు దర్శించలేరు. సృష్టిలో ప్రతిదీ ముందుగానే నిర్ణీతమై వుంది. అటువంటి నిర్ణీత విధి విధానాన్ని ఎవరూ కూడ నిశ్చయంగా తెలుసుకోలేరు.

దీనికి పరిష్కారం యోగప్రక్రియలోనే వుంది. యోగశక్తి ద్వారా భవితవ్యాన్ని చూడడమే కాదు. దానికి మెరుగులు దిద్ద వచ్చును. సంపూర్ణంగా మార్చివేయవచ్చు.

జీవులు ముఖ్యంగా మానవులు అనేక అమూర్తరూపాల సమ్మేళనం. వారిలో వారికి సంఘర్షణ వుండవచ్చును. ఒక్కొక్క సారి సౌమనస్యం వుంటుంది. ఈ రూపాలకు ఒక ప్రపంచం వేరే వుంది. అక్కడ ఆ రూపాలకు తనదైన భవితవ్యం వుంటుంది. ఆ భవితవ్యం నిర్ధారింపబడుతుంది. ఈ నిర్ధారిత సూత్రాల సమ్మేళ నమే ఒక వ్యక్తి భవితవ్యంగా మారుతుంది.

భౌతికమైన భవితవ్యం ఆ వ్యక్తి పుట్టిన భౌతిక స్థితిగతుల నుండి రూపొందుతుంది. భౌతిక సంఘటనలు గూర్చి తెలుసుకో గలం. కాని మనిషిలో 'ప్రాణికం' ఉంటుంది. దాని భవితవ్యం విభిన్నంగా వుంటుంది. ఉదాహరణకు చక్కని ఆరోగ్యస్థితిగల వ్యక్తి మంచి ఆరోగ్యవంతునిగా జీవించాలి. కాని వానిలో చెడు అలవాట్లు, దుర్గుణాలు, మితిమీరిన ధోరణి – ఇవన్నీ అతని ఆరోగ్య సామరస్యాన్ని కల్లోలితం చేస్తాయి. ఇది 'ప్రాణికం' వల్ల ఇటువంటి దుర్దశ సంభవిస్తుంది. ఇదే కాదు. ఈ సమస్య ఇంకా జటిలమైనది. మానసిక, చైత్యపురుష భవితవ్యాలు కూడా వున్నాయి.

మానవునిలోని వివిధ చైతన్య స్థాయిలు, వాటికి సంబం ధించిన అంతర్లోకాలు గూర్చి తెలుసుకున్నప్పుడే వివిధ భవిత వ్యాలను గ్రహించే శక్తి వస్తుంది. ఉన్నతమైన భవితవ్యాలు విశ్వం లోని సత్యానికి చేరువగ వుంటాయి. వారు కనుక జోక్యం చేసు కోవడానికి అనుమతిస్తే వారి చర్యలు మానవాళికి మహోప కారం చేస్తాయి.

ఒక వ్యక్తి తన అత్యున్నత చైతన్యస్థాయిలో వుంటూ ఇతరులను ప్రభావితం చేసి, శాసించే అత్యున్నత భవితవ్యం కలిగియుండడం ఒక జీవనకళా విధానం.

నువ్వెప్పుడూ నీ చైతన్య శిఖరాగ్రం మీద నిలబడు. నీకెప్పుడూ శుభమే జరుగుతుంది. కాని ఆ స్థాయికి చేరడం అంత తేలిక కాదు. ఈ ఆదర్శం సిద్ధింప చేసుకోలేకపోతే ఒక వ్యక్తికి ప్రమాదం, సంక్లిష్ట స్థితి ఎదురైనప్పుడు ఒక ఆకాంక్ష, ఒక ప్రార్థన, భగవత్ సంకల్పానికి పూర్ణసమర్పణ వల్ల అత్యున్నత భవితవ్యాన్ని ఆవాహన చేయగలడు. అతని ఆవాహన చిత్తశుద్ధితో కూడినదైతే, మామూలు జీవితంలోకి ఈ ఉన్నత భవితవ్యం జోక్యం చేసుకోగలదు. అతని వ్యక్తిగత జీవితంలోని సంఘటనలను ఆ భవితవ్యం మార్చివేస్తుంది. మామూలు మానవుల బాహ్యచేతనకు ఈ సంఘటనలే అద్భుతంగా, మహిమలుగా, భగవంతుని ప్రత్యక్ష జోక్యంగా కనిపిస్తాయి.

అత్యున్నత మానసస్థాయిలో వున్నప్పటికీ ఈ సృష్టి ముందుగా నిర్ధారితమైన ఒక కఠోర భవితవ్యంగా మాత్రమే కనిపిస్తుంది.

మానస చైతన్య వలయం నుండి పూర్తిగా బయటపడినప్పుడు ఒక ఆధ్యాత్మిక, దివ్య, ఉన్నత వీక్షణంగా నీ దృష్టి మారినప్పుడు, నువ్వు పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛ పొందుతావు. అక్కడ అంతా సంభవమే.

మూలం: శ్రీమాత
అనువాదం: యజ్ఞన్న

(*SABCL* Vol. 28, p. 20; *CWM* Vol. 15, pp. 312-13; Vol. 12, pp. 77-79; Vol. 9, p. 175)

విధిని అధిగమించ గలిగేది ప్రశాంత చిత్తమే

ఎప్పుడు ఏం జరిగినా అంతా మన మంచికేనా? జరుగవలసిఁదేదో జరిగి తీరుతుంది తప్ప వేరేమీ కాదు. విధి వ్రాత వల్లనే అలా జరిగింది. ఇలా అని జరిగిపోయాక చెప్పటమే కానీ ముందుగా ఎవరూ ఏమీ చెప్పలేరు. జరిగింది మంచికేనా అనేది ఎవరికి వారు నిర్ణయించుకోవలసిందే. అది వ్యక్తికి జరిగినా, ఒక దేశానికి జరిగినా కూడా అది వారి వారి వైఖరిని బట్టే ఉంటుంది. ఏదైనా జరుగబోయే ముందు నీవు ఉదాత్తమైన వైఖరిని అవలంబిస్తే, అంటే నీకు చేతనైనంత అత్యున్నత చేతనాస్థాయిని చేరగలిగినప్పుడు జరిగేది నీకు చాలా మంచే చేస్తుంది. నీ చైతన్యస్థాయి హీన స్థితిలో ఉన్నప్పుడు నీ కంత మంచి జరగదనే విషయం వేరే చెప్పక్కర్లేదు. ఎందువల్లనంటే నీవు సర్వశ్రేష్ఠ చైతన్యస్థితిలో లేవు కదా! అది ఎంత సత్వర ప్రభావాన్ని ఏర్పరుస్తుందో నిరూపించ వచ్చు. సరైన వైఖరితో ఉంటే ఏం జరిగినప్పటికీ అది నీకు అనుకూలంగానే మారుతుంది. అంతే కాకుండా అది ఆ పరిస్థితినే మార్చివేయగలదు. ఉదాహరణకు నిన్ను చంపాలని ఎవరైనా నీ దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు నీవు మాములు చైతన్యంలో ఉండి భయంతో వణికిపోతే అతను వచ్చిన పని పూర్తి చేయగలడు. అట్లాకాక నీవు వెంటనే స్పృహ తెచ్చుకొని నీ చైతన్యాన్ని పుంజుకొని భయం ఉన్నప్పటికీ భగవంతుని వేడుకుంటే అతని వేటు గురి తప్పిపోతుంది. లేదంటే నీకు స్వల్పంగా గాయమవుతుంది. ఇంకా నీవు సరైన వైఖరిలో పూర్తి చైతన్యవంతుడవై, నీ చుట్టూ దివ్యమైన వాతావరణాన్ని కల్పించుకొని ఉన్నట్లైతే ఆ వచ్చిన వాడు నీ చిటికిన వేలైనా స్పృశించలేడు.

పరివర్తనా కార్యానికి కీలకం ఈ సత్యం లోనే ఉంది. సర్వకాల సర్వావస్థల్లోనూ భగవంతుని విడిచిపెట్టకుండా దివ్యత్వాన్ని మన మధ్యకు తెచ్చుకోగలిగితే అంతా సర్వోత్కృష్టంగానే జరుగుతుంది. అంతటితో ఈ లోకమంతా మారిపోదు గానీ దానికి చేతనైనంత వేగంగా పురోగతి చెందుతుంది. అంతా యోగమార్గంలో

నీవు నడిచే ఋజుమార్గం మీదే ఆధారపడి ఉంటుందని మరచి పోవద్దు. నీవు గమ్యం మర్చిపోయి నిస్సహాయుడవై కనబడిన దార్లన్నిటిలోకీ అడుగుపెడుతూ తిరుగాడుతూ ఉంటే మాత్రం ఏదీ జరగదు.

మీలో ప్రతి ఒక్కరూ గట్టి ప్రయత్నం చేసారంటే ఎంతో సహకారంగా ఉండి ఫలితాలు చాల త్వరితంగా కనిపిస్తాయి. సరైన వైఖరి ఉంటే దాని ప్రభావం ఎంత శక్తివంతంగా ఉంటుందో తెలిపే ఉదాహరణలు ఎన్నైనా చెప్పవచ్చు. ఒకే ఒక వ్యక్తి తన సద్వైఖరి వల్ల జరగబోయే ఉపద్రవాన్నుంచి అనేకమందిని కాపాడడం నాకు తెలుసు. అట్లా సద్భావం మాత్రం సరిపోతుందనుకొని శరీరాన్ని దాని పాటికి దాని ప్రతీకారాలకి, స్పందనలకి వదిలేయకూడదు. అట్లా నీవు అందలంలో ఉండి అంతా 'ఈశ్వరేచ్ఛ' అని వదిలేస్తే ఎవరో ఒకరొచ్చి నీ గొంతు నులిమేస్తారు. నీ శరీరం దివ్యత్వం పొందలేదు కాబట్టి అది భయంతో కంపిస్తూనే ఉంటుంది. అందువల్ల శరీరంలోనే యథార్థమైన చైతన్యం నిలబెట్టుకోవాలి. అది పూర్తిగా దివ్యప్రశాంతతతో నిండిపోతే భయమనేదే ఉండదు. అట్లా చేసుకోగలిగినప్పుడు ఏ అపాయమూ రాదు. మనుష్యుల వల్లా, జంతువుల వల్లా భయం లేకపోవడమే కాక పంచభూతాలు కూడా నిన్ను ఏమీ చేయలేవు. దీనికొక ఉదాహరణ చెపుతాను. ఆ పెనుతుఫాను వచ్చిన రాత్రి నీకు గుర్తుండవచ్చు. హోరుమని గాలి వీస్తూ వర్షం కురుస్తుంటే కిటికీ తలుపులు వేద్దామని నేను శ్రీఅరవిందుల గదిలోని వెళ్ళాను. తలుపు తెరిచి చూసేసరికి శ్రీఅరవిందులు ప్రశాంతంగా టేబుల్ ముందు కూర్చొని రాసుకుంటున్నారు. ఆ గదిలో అలుముకున్న దట్టమైన ప్రశాంతత చూస్తే బయట తుఫాను భీభత్సం చేస్తున్నట్లు తెలియనే తెలియదు. కిటికీలన్నీ తీసే ఉన్నా ఒక్క వాన జల్లు కూడ లోపల పడలేదు!

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: డా॥ ఎ. ప్రభావతి, డా॥ ఎ. వెంకటరామ శాస్త్రి

(*CWM* Vol. 3, pp. 154-55)

ప్రారబ్ధము – ఐచ్ఛికము

ప్రారబ్ధము (fate) ఐచ్ఛిక (free-will) ము లందు విశ్వాసము, నిత్య జీవితమును ఎంత వరకు ప్రభావితం చేయగలదన్న విషయం సందేహాస్పదమే. అయితే ఇదంతా కేవలం వారి వారి స్వభావానికి, అంతర్యానికిన్నీ పరిమితమైనప్పటికీ ఎల్లప్పుడూ కీలకపాత్ర వహిస్తుందన్న విషయం మరువరాదు. ప్రారబ్ధమందు తన మౌఢ్యమే తన నిర్వేదస్థితికి హేతువని విలపిస్తున్న ఈ జీవుడు – ప్రారబ్ధం లేకపోతే, తన దుస్థితికి మరొక కారణం చూపుటకు వెనుకాడడు. తన మనఃస్థితికి ఒక అనువైన యవనికను అందంగా అలంకరించి మభ్యపెట్టగలడు. విచిత్రమేమంటే ఈ చర్య వాని యొక్క నిస్సత్తువ, నిర్వేదస్థితులను, జ్యోతిర్మయం గావించినా, లేదా వాని యందు ఒకానొక ఔన్నత్యస్థితిని ఆవిష్కరించినా ఆశ్చర్యము కలుగదు. ఇతడే ఏదైనా వస్తువును కోరుకొన్నా, మరేదైనా ప్రక్రియ ఆచరించాలని ఆశించినా ఆ లక్ష్యసాధనకై తన శక్తియుక్తులన్నీ ధారపోయటం మనము గమనిస్తున్నాము. ఈ తీరు ప్రారబ్ధమును నిరసించే ఐచ్ఛిక మార్గులకు కూడా తీసికట్టు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మన ప్రవర్తన కేవలం మన ప్రకృతి, స్వభావజన్యమే గాని మరొకటి కాదని తెలుసుకోవచ్చు. వీరికి 'ధీ' అనగా బుద్ధి లోపించగా కేవలం 'మతి' అనగా మనస్సుకు స్వాధీనమైన స్వభావమే వీరి తీరుకు దర్పణం పట్టగలదు.

అయితే ఈ ప్రారబ్ధ విషయంలో ఒక విశేషం లేకపోలేదు. ఒక మహామనీషియైన వ్యక్తి తన ప్రారబ్ధమంతా భగవన్మయం గావించుకొని, ఒకానొక మహాశక్తి స్వరూపంగా పరిణతి చెంది, ఈ సర్వజగత్తుకు ఒక నవీన మార్గం ఆవిష్కరించగలడు. ఎక్కడో కొండలలోనో, కోనలలోనో దాగియున్న ఒక మహాశక్తి యొక్క అంశ ఈ భౌతికసృష్టిలో ప్రవేశించినదా! యన్న భ్రమ కలిగించగలడు. లేదా ప్రకృతిమాత ఒడిలో నుండి బయల్వెడలి శీఘ్రగతితో శక్తిసంపన్నమై, నిర్దేశించిన కాలవ్యవధిలో ఈ సృష్టిలో సంచరిస్తూ, నిర్దిష్ట కక్ష్యలో సుదూరాలలో నున్న జ్యోతిస్వరూపము చుట్టూ

పరిభ్రమించే గ్రహమును తలపించగలడు. ఆతని నిత్యజీవన విధానము ఇతని యందు నిక్షిప్తమైన నూతనోత్తేజము ప్రారబ్ధత్వం విశదీకరిస్తున్నది. ఇక సృష్టిలో ఈతని తీరు సృష్టిలో పూర్వము మరుత్తుల వలె పాతవ్యవస్థను ప్రక్షాళనము గావించి పరివర్తనమునకు హేతువే కాగలదు. లేదా దుర్భేద్యమైన కొండలను పిండి చేసి జనసమూహాలకు నూతన మార్గాలను ఆవిష్కరింప చేయగలదు. ఇంద్ర, భగీరథుల వలె ఈతనిదే ముందంజ. సందడి అంతా అతని వెంటనే. గతి, మతి, నిర్దేశించేదిన్నీ అతడే. ఆతనిని ఆదిలో ఒకడు అనుసరిస్తే, మధ్యలో మరొకడు, అంతలో వేరొకడు అనుసరిస్తారు. గతమంతా ఒక మారు నెమరు వేసుకొంటే కర్మశ్రేష్ఠులందరూ ప్రారబ్ధమునందు గాని, ఈశ్వరేచ్ఛ యందుగాని విశ్వసించినట్లు తెలుసుకొనవచ్చును. సీజరు, మొహమ్మద్ ప్రవక్త నెపోలియన్ చక్రవర్తి మొ॥ వారిని మించిన శక్తిసంపన్నులను మనము ఊహింపగలమా? అనగా అతిబల మహాసంపన్నులే ప్రారబ్ధ దైవబల విశ్వాస విషయంలో సామాన్యుల కంటె బహు మిన్న యని తెలుస్తున్నది.

ప్రారబ్ధ విషయమై నెపోలియన్ చక్రవర్తి వివరణ సత్యాస్ఫూర్తితో కూడుకొన్నది. సమగ్రంగా ఆలోచించి ఉచిత నిర్ణయము తీసుకొను నెపోలియన్ ప్రారబ్ధ విషయమై తరచు ప్రస్తావించటంపై ప్రశ్నింపగా ఆ చక్రవర్తి ఈ విధంగా స్పందించారు. "నేను ఆలోచించి నిర్ణయాలు తీసుకోవటం కూడ ప్రారబ్ధంలోని అంశమే" ఇది ముమ్మాటికీ సత్యము. ఈ సృష్టిలో ఒకానొక సంకల్పబలం నిక్షిప్తమై, నా కర్మఫలమును నిర్ణయిస్తున్నది. అలాగే నా యందు గూడ ఈ సంకల్పబలం నా ఇష్టానిష్టములందు నిక్షిప్తమై నా పాత్రను నిర్ణయిస్తుంది. నా పాత్రనే నా సంకల్పమని, నా ఇచ్ఛయని వ్యవహరిస్తున్నాము. అయితే నేను, నాది, కేవలం పై తొడుగు మాత్రమే. సర్వత్రా ఉన్నది సత్తు (sat) చిత్ (chit) నా అంతరాంతరాలలో వాటి పని అవి చేసుకొంటవి.

నేను ఆచరించిన కర్మఫలము భగవంతునికి, ఈ జగత్తుకు చెందుతుంది. నాకు ఏ మాత్రము దక్కదు. అయితే కర్మ

ప్రక్రియ మా ఉభయులకు అనగా నా యందు ప్రతిష్ఠించుకొన్న భగవంతునికే చెందుతుంది. కర్తృత్వమేమో భగవంతునిది. భోక్తను మాత్రమే నేను. సర్వాంతర్యామి నా అంతరంగంలో తిష్ఠ వేసుకొని వ్యవహరిస్తున్నాడు. అవిచ్ఛిన్నము, అఖండమైన ఈ సర్వాంతర్యామి తన నుండి తాను కొంత విభేదించి నా నామరూపాదులు పొందినట్లుగా భావించవచ్చు. ఈ తలపు ఒక మహాసముద్రము తీరాన్ని తన తరంగాలతో ఎక్కడో తాకినట్లు గోచరిస్తుంది. ఈ విశాల సృష్టిలో మేముభయులు అనగా సర్వాంతర్యామి, నేను దాగుడుమూతలనే క్రీడావిశేషంలో క్రీడిస్తున్నాము. (ఉన్నదంతా సర్వాంతర్యామి. ఈ 'నేను' కూడా అందులో అంతర్భాగమే. వ్యవహారంలో నేను తప్పనిసరి. జాగ్రదావస్థలో 'నేను' ఉన్నాను. ధ్యానావస్థలో నేను లేను. ఇవే దాగుడుమూతలు.)

అయితే సర్వాంతర్యామితో నా సంబంధాలు చిత్రవిచిత్రంగా ఉంటాయి. తరచు ఈ సంకల్పమంతా మనస్సు అధీనమైపోతుంది. మనస్సుకు అజ్ఞానావస్థ, ఇంద్రియలోలత్వముతో దోస్తీ. ఇక ఈ 'అహం' స్వీయ ఆరాధనకే ప్రాముఖ్యం ఇస్తుంది. కాబట్టి ఇప్పటి వరకు తేలిందేమిటంటే ఈ 'అహం' ఏ కిరాతకునికి తీసిపోదు. ఒక కిరాతకుడు తనకు అడ్డం వచ్చినవారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా అణగదొక్కినట్లు అహం కూడా తన ఆధిక్యతను ప్రదర్శిస్తుంది. 'అహం' యొక్క ఈ లక్షణం సృష్టిలోని వైపరీత్యాలకు దోహదము చేస్తుందని గ్రహించవచ్చును. స్వగురువు (సర్వాంతరామియై తన యందున్న భగవంతుడు) యొక్క ఆదేశాలకు విపరీతార్థ వ్యాఖ్య చేయటం కద్దు. వినయవిధేయతలకు బహుదూరం. అందువల్ల స్వయంకృషితో పట్టుదలతోను ముందుకు సాగిపోవాలి. మరో మాట. నేను స్వతహాగా గాని మరే కారణంగా నైనాగానీ నారాయణ సేవ యందు నిమగ్నము కావచ్చును. ఇదే నా యొక్క అసలైన, సిసలైన సంకల్పమని తెలుపుతున్నాను. ఈ సత్సంకల్పం తన పాత్ర చక్కగా నిర్వహించి స్వగురువు చెంతకు చేరుతుంది. ఇక ఈ 'అహం' కు ముక్తస్థితి ప్రాప్తించినట్టే. మన యందున్న

పైశాచిక, రాక్షస గుణసముదాయము నుండి విముక్తులం గావటం ఒక శుభపరిణామమని గ్రహించటం అవసరం.

ఈ అహంకారం తనను వెన్నంటే దివ్యత్వ ఊసు తగుల కుండా నిర్మించుకొన్న గూడును ఛేదించుకొని బయటకు రాగ లిగితే, నేను అంతకన్న కోరుకొనే దేమున్నది? ఇక పోరు సమ సినట్లే. ఈశ్వరేచ్ఛయే స్వసంకల్పం కాగా ప్రారబ్ధ ప్రాబల్యము నకు తావు లేదు. రామబంటువలె సేవాచిత్తుడు అయినప్పుడు ఇక మనిషి నిత్యముక్తుడే. బంధనము లేదు, బంధకుడు లేడు. ఈ స్థితి స్వర్గతుల్యం. వాక్కుకు అతీతం. ఆనంద సముద్రతరంగాలలో తేలిపోవటం కన్న నేను కోరుకొనగల దేమున్నది? ప్రారబ్ధం, స్వసంకల్పం దైవసంకల్పము ఐక్యమైపోవాలని నేను ఆశిస్తున్నాను.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: శ్రీశరణ్

*

ఉన్నత చైతన్యంలో ఉన్నత సత్యాలు అనుభవాలుగా రూపొంది మనం వాటిలో జీవించే అవకాశం యేర్పడుతుంది. క్రిందిస్థాయిలో వుండి యీ సత్యాలను చూడటం అంటే వాటిని తప్పుగా చూడటం, అపార్థం చేసుకోవటం, బహుశా దుర్వినియోగం చేయుటం అవుతుంది. మంచీ చెడు అనే విచక్షణ కేవలం ఆచర ణకు సంబంధించిన వాస్తవము, ధర్మము అని, మృగత్వం నుండి దివ్యత్వానికి మారే క్రమంలో ఒక దశ అయిన అహంకార మానవజీవితంలో అది చెల్లుతుంది. కాని మంచిచెడుల నధిగమిం చిన ద్వంద్వాతీతస్థితిలో, దైవసమానుల మయిన ఉన్నతస్థాయి వొకటున్నది. ఉన్నది ఒక వున్నత సత్యం. ఈ సత్యాన్ని అపరి పక్వ మనస్సు కలవారికి బోధించడం చాలా ప్రమాదం. నిమ్న స్థాయి చైతన్యంలో ఇది పనిచెయ్యదు. వీరు ఈ సత్యాన్ని తమ అసుర ప్రవృత్తుల యథేచ్ఛా ప్రవర్తనకు సాకుగా వుపయోగించు కుంటూ, మంచిచెడుల మధ్య విచక్షణ లేనే లేదని విశృంఖల త్వంతో, ఆత్మవినాశనపు వూబిలో పీకల లోతు వరకు కూరుకు పోతారని శ్రీకృష్ణభగవానుడు భగవద్గీతలో.

ఏతేత్వదభ్య సూయంతో నాను తిష్ఠంతి మే మతం।
సర్వజ్ఞాన విమూఢాన్స్తాన్ – విద్ధి నష్టాన చేతసః॥

అంటాడు. అంటే "ఎవరు యీ నా మతాన్ని నిందిస్తూ అనుష్ఠించరో, ఆ అవివేకులు సర్వజ్ఞాన విమూఢులైన భ్రష్టులని తెలుసుకోవాలి" అని. అదే విధంగా ప్రకృతి నియమాన్ని కూడా గీత వొక వున్నత సత్యంగా చెప్పింది. నిమ్నస్థాయిలో వున్న వారు దీనిని తప్పుగా అర్థం చేసుకుని, దుర్వినియోగపరచి మానవుడు ప్రకృతి చేతిలో కీలుబొమ్మ అనీ అతని స్వభావం చేయించినట్టు తప్ప, మరొక విధంగా చేయలేడని వాదిస్తారు. అది వొక విధంగా నిజమే అయినప్పటికీ దానికి మీరు చెప్తున్న అర్థం నిజం కాదు. అంటే తాను చేసే పనులకు తనదేమీ బాధ్యత లేదని, తానేమి చేసినా శిక్షాభయం వుండకూడదని అనుకోవడం తప్పు. కారణం దానికి సంకల్పం, కోరిక వున్నాయి. వీటిని బట్టి కర్మ చేసినంత కాలం, అది దాని స్వభావమే అయినా కర్మ పర్యవసానాలను అనుభవించక తప్పదు. ఇచ్ఛ, కోరికలను బట్టి మనిషి అహంకారం, అది చేసే కర్మ వలన ఒక వలలో చిక్కుకున్నది. ప్రస్తుతం యిది అక్రమంగా, అన్యాయంగా, భయంకరంగా చిక్కుపడినట్లు కనిపించవచ్చు. అది కేవలం పరిమిత జ్ఞానం వల్ల వచ్చిన భావన మాత్రమే. ఎందుచేతనంటే ఆ వల స్వయంగా తానే తయారుచేసుకుని తగిలించుకున్నది. దానిలో యింకొకరి ప్రమేయం లేదు.

"అందరూ ప్రకృతిని బట్టి ప్రవర్తించక తప్పనప్పుడు నిర్బంధంవల్ల లాభమేమిటి?" దీనిని యథాతథంగా తీసుకుంటే అంతరాత్మ మీద ప్రకృతి సర్వాధిపత్యం వహిస్తున్నట్లు, భగవానుడు చెప్పినట్లు కనిపిస్తుంది. జ్ఞాని సైతం ప్రకృతికి లోబడే చరించాలి. అందుచేత మన స్వభావాన్ననుసరించి కర్మనే చేయవలసి వుంటుంది అన్నట్లుగానే గోచరిస్తుంది. కాని యథార్థంగా గీత చెప్పేదేమంటే

శ్రేయాన్ సర్వధర్మో్మవిగుణః పరధర్మాత్స్వనుష్ఠితాత్।
స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః పరధర్మో్మ భయావహః॥

చక్కగా అనుష్ఠించిన పరధర్మం కంటే గుణం లేని స్వధర్మమే శ్రేయస్కరమయినది. స్వధర్మంలో మరణమైనా శుభప్రదమే, కాని పరధర్మం మాత్రం భయావహమైనది. ఈ స్వధర్మ, పరధర్మాల వుద్దేశమేమిటో తెలుసుకోవాలంటే ప్రకృతి పురుషుల గుణాలను గురించి విస్తారంగా చెప్పిన చివరి అధ్యాయాల దాకా వేచి చూడాలి. అయితే మనం ప్రకృతి శాసిస్తున్నది కాబట్టి యే పవృత్తినైనా అంటే దుష్టప్రవృత్తినైనా మనం అవలంబించాలి అన్నది మాత్రం కానే కాదు. అలా ఆచార్యుడు చెప్పలేదు. ఈ రెంటి మధ్య చెప్పిన మరొక శ్లోకంలో విధిస్తున్న ఆజ్ఞను చూస్తే యీ సంగతి స్పష్టమవుతుంది.

ఇంద్రియస్యేంద్రియస్యార్థే – రాగద్వేషౌ వ్యవస్థితౌ।
తయోర్న వశమాగచ్ఛే – త్తౌ హ్యాస్య పరిపంథినౌ॥

"ప్రతి ఇంద్రియానికి విషయం అయిన ప్రతి దానిలో రాగద్వేషాలు యేర్పడి వున్నాయి. వాటికి లోబడకు. ఎందుచేతనంటే అవి రెండూ శత్రువులు. అవి అంతరాత్మను ముట్టడించి తప్పుదోవ పట్టిస్తాయి" అంటాడు. ఆ వెంటనే అర్జునుడు వేసిన ప్రశ్న, ఆచార్యుడిచ్చిన సమాధానం పరిశీలిస్తే విషయం మరింత తేటతెల్లమవుతుంది.

అథః కేన ప్రయుక్తోయం – పాపంచరతి పూరుషః।
అనిచ్ఛన్నపి వార్ణేయ – బలాదిన నియోజితః॥

"మనిషి స్వభావా న్ననుసరించటం తప్పు కానట్టయితే, తన యిష్టానికి వ్యతిరేకంగా కూడా మనుష్యుని పాపాచరణకు ఎవరు పురికొల్పుతున్నారు?" అన్న అర్జునుని ప్రశ్నకు సమాధనంగా ఆచార్యుడు కామక్రోధాలే యీ ప్రేరణకు కారణమని, అవి రజోగుణం నుంచి పుట్టినవనీ, కామమే ప్రథమ శత్రువని వివరించాడు. ముక్తికి పాపాచరణ అవరోధం కనుక దానిని మానుకోవటమే ప్రథమ కర్తవ్యమని చెప్పబడింది. ఆత్మ విజయం, ఆత్మనిగ్రహంతో (సంయమం) మనస్సు, ఇంద్రియాలు, సర్వనిమ్న అస్తిత్వం వీటి మీద నియంత్రణ అవసరం.

నిగ్రహం – సంయమనం

ప్రకృతిలో వుండే విషయాలను ప్రధానమైనవి, అప్రధానమైనవి అని రెండుగా విచక్షణ చేయడం ద్వారా ప్రధానమైన దేమంటే సహజంగా వచ్చే అనివార్య కర్మ. వీనిని అణగద్రొక్కడం, పైకి రానీయకపోవడం, నిర్బంధించడంవల్ల ప్రయోజనం లేదు. ప్రకృతి లోని కదలికలు, సంచారాలు, గందరగోళాలు, వికృత చేష్టలు తప్పకుండా నియంత్రించాలి. అలాగే నిగ్రహ, సంయమాల మధ్య విచక్షణ గుర్తించాలి. నిర్బంధంగా అణిచివేయడం నిగ్రహం, సంయిన ప్రక్రియతో, సరైన మార్గదర్శకత్వంతో నియంత్రించటం సంయమనం. మొదటి పద్ధతిలో ఇచ్ఛ ప్రకృతిని తీవ్రహింసకు గురి చేస్తుంది. దానివల్ల 'అస్తిత్వ సహజశక్తులు' అణగారిపోతాయి. (ఆత్మానం అవసాదయేత్) రెండవది (నిమ్న) ఆత్మను ఆత్మ (ఉన్నత) నియంత్రించడం. దీనివల్ల సహజశక్తులకు వాటి సరి అయిన కర్మను, గరిష్ఠ సామర్థ్యాన్ని చక్కగా సమకూర్చడం (యోగం కర్మసు కౌశలం) సంయ స్వభావాన్ని గూర్చి గీత ఆరవ అధ్యాయం ప్రారంభంలో స్పష్టంగా చెప్పబడింది. ఆత్మ (ఉన్నత) చే ఆత్మ (నిమ్న) వుద్ధరించబడాలి. విశృంఖలత్వంచేత గాని, అణచివేతవల్ల గాని ఆత్మను అధోగతి పాలు చెయ్యకూడదు. ఆత్మకు ఆత్మే (ఉన్నత) మిత్రుడు. ఆత్మకు ఆత్మే (నిమ్న) శత్రువు. ఎవని ఆత్మ (ఉన్నత) అని ఆత్మ (నిమ్న) ను జయించటం జరిగిందో అతడికి అతడి ఆత్మ (ఉన్నత) మిత్రుడు. ఆత్మ (ఉన్నత) ను పొందని వానికి ఆత్మ (నిమ్న) శత్రువు వలె అపకారి అవుతుంది. ఆత్మ (నిమ్న) ను జయించి పరిపూర్ణ ఆత్మ విజయ ప్రశాంతిని పొందినప్పుడు మానవునిలో పరమాత్మ సుస్థిరమై సమతౌల్యత సాధించబడుతుంది. సరిగ్గా చెప్పాలంటే నిమ్నాత్మను, ఉన్నతాత్మతోను, సహజాత్మను ఆధ్యాత్మికాత్మతో జయించి స్వాధీనపరుచుకోవటమే మానవుని పరిపూర్ణతను విముక్తికి మార్గం.

ప్రకృతి నియమన పరిమితులు

ప్రకృతి నియమన పరిమితికి, దాని పరిధికి ఖచ్చితమైన పరిమితి ఉంది. అది హద్దులు లేనిది కాదు. ప్రకృతి అంచె

లంచెలుగా యేర్పడిన శ్రేణి. అపాదమస్తకం దానిలో వర్తిస్తున్న గుణాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే అధీనతనించి ఆధిపత్యం దాకా ఆ శ్రేణి వ్యాపించి వున్నదనిపిస్తుంది. ఉన్నది ఒక నియమనమే కాదు, ఒక ఆధిపత్యమే కాదు. అట్టడుగున వున్న భూతాలతో రాజ్యమేలుతున్నది తమస్సు. ఈ జీవులు యింకా ఆత్మ చైతన్య జ్యోతిని దర్శించలేదు. అది ప్రకృతి ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతు న్నది. మరి పదార్థంలో వున్న అణువులో యిచ్ఛ వున్నది కదా! పదార్థం, తమస్సుకు యెందుకు లోబడి వుండాలి? అంటే, అణు వులో వున్నది స్వతంత్రమైన యిచ్ఛ కాదు. అది యాంత్రికమైన యిచ్ఛ. అణువు దాని స్వాధీనంలో వున్నది. కాని అణువు స్వాధీనంలో అది లేదు. పదార్థంలో కూడా తెలివి, యిచ్ఛలతో కూడిన బుద్ధి వున్నది. అయితే సాంఖ్యులు చెప్పినట్టు అది వాస్త వంగా జడం. యాంత్రిక అచేతనా సూత్రం, చేతనాత్మక అంత రాత్మ ప్రకాశం యిందులో యింకా పైకి వుబికి రాలేదు. అణు వుకు తన బుద్ధి గురించి తెలియదు. జడత్వంలో అజ్ఞానపు లక్ష ణమయిన తమస్సు పిడికిటిలో అది చిక్కి వున్నది. తమస్సులో రజస్సు వుంది. సత్త్వంలో కూడా దాగి వున్నది. ఇక్కడ ఆధి పత్యం అన్న దానికి స్థానమే లేదు. బ్రహ్మాండమైన శక్తితో యీ స్థితిరూపం వర్తించేటట్లు ప్రకృతి నిర్బంధిస్తున్నది కాని, కేవలం వొక యాంత్రిక ఉపకరణంగానే తప్ప మరింకేమీ కాదు. (యంత్రా రూఢాని మయయా). పదార్థం మీద తమోగుణానికి సంపూర్ణ ప్రాబల్యం వుంది. వృక్షంలో జీవశక్తి, మనలో సుఖదుఃఖాలుగా గుర్తించబడుతున్నా నాడీ ప్రతిచర్యలను పొందగల సామర్థ్యంతో రజోగుణం ధరాతలంపై ఆవిర్భవించింది. కాని సత్వగుణం అంత ర్లీనంగా వుండిపోయింది. చేతనాత్మక బుద్ధి వికాసాన్ని మేల్కొ ల్పటం కోసం, అది యింకా బయట పడలేదు. ఇప్పటికీ యాంత్రిక అవచేతన లేక అర్థచేతనలోనే వున్నది. రజోగుణం అంతకంటె బలవత్తరమైన తమోగుణం రెండూ సత్త్వాన్ని కారాగారంలో బందీలా బంధించి వుంచాయి.

జంతువులో తమోగుణ ప్రాబల్యం యెక్కువగా వున్నప్పటికీ తమస్సుకి వ్యతిరేకంగా రజస్సు ప్రాబల్యం వహించడం జరుగుతుంది. రజోగుణ ప్రభావంతో అభివృద్ధి చెందిన జీవశక్తి, కోరిక వుద్రేకం, భావతీవ్రత, సంతోషం, బాధతో పాటు సత్త్వగుణం కూడా అందులో యిమిడి వుంటుంది. కాని అది యింకా నిమ్నకర్మ మీద ఆధారపడి రజస్తమోగుణాలకు, చైతన్యబుద్ధికి చెందిన ప్రథమ వికాసాన్ని అహానికి చెందిన యాంత్రిక బుద్ధిని, జ్ఞాపకాలని, అంతఃప్రేరణ, అంతర్బుద్ధులకు చెందిన అద్భుతాలను, ఆలోచనను సమకూర్చుతుంది. కాని సంపూర్ణ వికాస చైతన్య స్వభావాన్ని పెంపొందించలేదు. అందుచేతనే జంతువుకు తాను చేసే పనులకు బాధ్యత వహించడం తెలియదు. అణువు యాంత్రిక పోకడలను, నిప్పు కాల్చడాన్ని తుఫాను విధ్వంసం చేయడాన్ని యెలా నిందించలేమో అలాగే పులి మేకని చంపి తినడాన్ని కూడా నిందించలేము. పులికి మన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పే శక్తి వుంటే మనిషిలాగే అది కూడా తనకు స్వతంత్రమైన యిచ్ఛ వున్నదంటుంది. నేను చంపుతాను, నేను మ్రింగుతాను అంటుంది. కాని ఆ చంపింది పులి కాదని, పులిలో వున్న ప్రకృతి అనీ, పులిలో వున్న ప్రకృతే మింగిందని మనకు స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. ఒక వేళ అది చంపడం, కబళించడం చెయ్యలేదంటే కడుపు నిండటం వల్లనో, భయం వల్లనో, బద్ధకం వల్లనో అవుతుంది. ప్రకృతిలో మరొక ధర్మమైన తామసగుణం వల్ల యీ విధంగా చేస్తుంది. అంటే జంతువుని చంపడం అనేది ప్రకృతి ధర్మాల్లో వొకదాని వల్ల అయితే, చంపకపోవడం అనేది మరొక ధర్మం వల్ల అవుతున్నది. చంపడం, చంపకపోవడం అనే రెండు క్రియలూ ప్రకృతి వల్లనే సంభవిస్తున్నాయి. దానిలో వుండే అంతరాత్మ యేదైనా ప్రకృతి కర్మకు అనుమతి యిస్తుంది. కర్మ చెయ్యడంలో యెంత వుదాసీనంగా వున్నదో, కర్మ చేయకపోవడంలో కూడా అంతే నిష్క్రియాపరత్వంలోను అంతే వుదాసీనంగా వున్నది. అణువులాగే జంతువు కూడా తన ప్రకృతి యంత్రాంగాన్ని బట్టి నడుస్తుంది. కాని మరొకలా నడవలేదు. అందుచేతనే

'సదృశం చేష్టతే స్వస్యాః' తన ప్రకృతి కనుగుణంగానే నడుస్తుంది అంటాడు గీతాచార్యుడు. యంత్రాని కమర్చిన శీలలాగ ప్రవర్తిస్తుందంటాడు. (యంత్రారూఢో మాయయా)

సరే, మనిషిలో కనీసం మరొక గుణం వున్నది. అంతరాత్మ, స్వేచ్ఛాసంకల్పం, కర్తవ్యస్పృహ, ప్రకృతికి భిన్నంగా, మాయకి భిన్నంగా చేసే నిజమైన కర్త వున్నాడు. మనిషిలో విచక్షణతో కూడిన మేధస్సు నిండిన చైతన్యవంతమైన యిచ్ఛ వున్నది. దానిలో సాక్షీభూతుడైన పురుషని కాంతి నిండి వుంది. అతడు ఆ కాంతి ద్వారా పరిశీలిస్తాడు, అర్థం చేసుకుంటాడు. అంగీకరించడం, లేక తిరస్కరించడం, యివ్వడం, యివ్వకపోవడం, అన్నీ తానే చేస్తున్నట్లు తన స్వభావానికి తానే ప్రభువయినట్టు కనిపిస్తాడు. పులి, నిప్పు, తుఫాను వంటివాడు కాదు మనిషి. అక్కడ అతడు దేనినైనా చంపి ఆ చర్యని సమర్థించుకోడానికి "నా స్వభావరీత్యా నేను చేసేను" అనలేడు. అలా చెయ్యలేడు. ఎందుకంటే పులి, నిప్పు, తుఫానుల ప్రకృతి లాంటి ప్రకృతి కాదు మనిషిది. వీటి స్వధర్మం అతడిది కాదు. అతడికి చైతన్యవంతమైన విచక్షణతో కూడిన సంకల్పం, బుద్ధి వున్నది. కనుక దానిని సంప్రదించే అతడు కర్మలు చెయ్యాలి. అలా అతడు చెయ్యకుండా తన మానసిక ప్రేరణలు ప్రలోభాల ప్రకారం గుడ్డిగా నడుచుకున్నట్టయితే తన స్వధర్మాన్ని సరిగ్గా ఆచరించడం లేదన్న మాట. మానవత్వపు పూర్తి ప్రమాణాలకు తగినట్టు కాక జంతుప్రవృత్తితో ప్రవర్తిస్తున్నట్టు అనుకోవాలి. తామసగుణ, రజోగుణ సూత్రాలు అతడి బుద్ధి మీద పట్టు సాధించాయని చెప్పవచ్చు

అతడు చేసిన ప్రతి కర్మ లేక కర్మ చేయకపోవడం అనేవి వాటి ప్రభావమే. అయినా సరే కర్మ చేసేముందు గాని, తర్వాత గాని బుద్ధిని సంప్రతించడం, బుద్ధికి సమర్థనీయంగా వుండడం అవసరం. దీనితోపాటు అతడిలో సాత్త్వికగుణం మేల్కొని వున్నది. అది తెలివిగా, తెలివితో కూడిన సంకల్పంతోనే కాక, కాంతి జ్ఞానాల ననుసరించిన సరైన కర్మ అన్వేషిగా,

ఇతరులు కోరే దానిని సానుభూతితో తెలుసుకున్నట్టు తాను సృష్టించిన స్వీయనైజానికి చెందిన ఉన్నత ధర్మాన్ని తెలుసుకుని, దానికి విధేయం అయ్యే ప్రయత్నంగా పుణ్యం, జ్ఞానం, సానుభూతి వెంట తీసుకు వచ్చే మహత్తర ప్రశాంతి, సంతోషాల భావరూపంగా ప్రవర్తిస్తుంది. మనిషి తన రాజసిక, తామసిక స్వభావాన్ని, సాత్త్విక స్వభావంతో కొద్దో గొప్పో అసమగ్రంగానైనా జయించాలి. తన సాధారణ మానవత్వ పరిపూర్ణత సాత్త్వికత వైపే వున్నదని తెలుసుకోవాలి.

సాత్త్విక ప్రకృతిలో కూడా సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ లేదు

అయితే సాత్త్విక ప్రకృతి ప్రబలంగా వుండటమే స్వేచ్ఛ అవుతుందా? అప్పుడు మానవుడిలో వుండే యిచ్ఛ, స్వతంత్ర యిచ్ఛ అవుతుందా? నిజమైన స్వేచ్ఛ ఉన్నత చైతన్యంలో వున్నది. సత్త్వగుణంలో పరిపూర్ణ స్వేచ్ఛ లేదని గీత చెప్తున్నది. బుద్ధి యింకా ప్రకృతి ఉపకరణమే కాబట్టి అది యెంత సాత్త్విక బుద్ధితో అయినా సరే పని చేసేది ప్రకృతే అవుతుంది. ప్రకృతి పనిచేస్తే అంతరాత్మ మాయా చక్రంలో పరిభ్రమిస్తుంది. ఏది ఏమైనా మన స్వేచ్ఛలో పదింట తొమ్మిది వంతులు కేవలం కట్టుకథలు అన్నది వేరే చెప్పనవసరం లేదు. ఏ సమయంలోనైనా స్వీయ స్వయం స్థిత కర్మచే సృష్టించి నిర్దేశించబడదు.

మన యిచ్ఛ, వారసత్వం, శిక్షణ, పరిసరాలు యీ సమస్త మహాసంక్లిష్ట విషయమంతా కర్మ పేరుతో మన వెంటే వుంటుంది. కర్మ అంటే వీటితో పాటు గతజన్మల ప్రకృతి కర్మలు, ప్రపంచం వ్యక్తిలో ఏకోన్ముఖం కావటం, ఆ వ్యక్తి యెవరో యేమిటో యిచ్ఛ యేమిటో తగిన సమయంలో నిర్దేశించబడుతుంది. విశ్లేషణకందినంత వరకు ఆ కర్మ కూడా ఆ క్షణంలోనే నిర్దేశించబడుతుంది. నేను చేసాను, నేను కోరుకున్నాను, నేను బాధపడ్డాను అంటూ నిరంతరం అహం కర్మని అంటిపెట్టుకునే వుంటుంది. కాని అది తన్ను తాను పరిశీలించుకుని, తానే విధంగా నిర్మాణమయిందో గమనిస్తే జంతువులాగే తను కూడా ప్రకృతే

తన ద్వారా పై కర్మలు చేస్తున్నట్టు గ్రహించగలడు. అంటే వ్యక్తి అనబడే జీవిలో ప్రకృతి తన్ను తాను నిర్దేశించుకుంటున్నది అని అర్థం. ఈ స్థితికి చెందిన రూపాన్ని గాఢంగా తెలుసుకోవడం చేతనే, వున్నదంతా కర్మేగాని ఆత్మ లేదని, ఆత్మ అనే భావన అహంతో నిండిన మనస్సు కల్పించిన భ్రమే అని అంటారు బౌద్ధులు. నేను యీ పుణ్యకర్మని యెన్నుకున్నాను. కాని ఆ పాపకర్మను కాదు అని అహం ద్వారా ప్రకృతి చైతన్యంగల యంత్రభాగం లాగ, బుద్ధి ద్వారా వొక కర్మ కంటె మరొక కర్మను యెన్నిక చేసేటట్లు చేసేది. ప్రకృతిలో కలిసిన సాత్త్విక సూత్ర మహత్తర తరంగం లేక ప్రవాహరూపం. అందుకే సాంఖ్యులు నిష్క్రియాపరమైన సాక్షీభూత పురుషుని సంతోషపెట్టడానికే ప్రకృతి మనలో రూపం దాలుస్తున్నదని, సంకల్పిస్తున్నదనీ అంటారు.

ఇది మరీ అతిశయోక్తి అనిపించినా, మన వ్యక్తి గతసంకల్పంయొక్క స్వేచ్ఛ ఎంత సాపేక్షమైనదో, అత్యల్పమైనదో యితర నిర్దేశికాంశాలతో ఎలా కలిసిపోతున్నదో యిక ముందు చూద్దాం. దాని బలవత్తరమైన శక్తి కూడా ఆధిపత్యం విషయంలో లెక్కకు రాదు. పరిస్థితుల ప్రవాహాన్ని నిరోధించడానికి గాని, లొంగదీసి, మార్పు చేసీ లేదా దానితో కలిసిపోయి, అదీ కాకపోతే చాలా సూక్ష్మంగా దానిని వంచించి యుక్తితో తప్పించుకుపోయే యితర ప్రకృతిని యెదిరించటానికి గాని, ఆ యిచ్ఛ మీదా ఆధారపడలేము. అత్యంత సాత్త్వికమైన యిచ్ఛనైనా సరే రాజసిక, తామసిక గుణాలు అణగద్రొక్కుతాయి. లేదా దానిలో కలిసిపోయి, వంచించి తప్పించుకుని ప్రవర్తిస్తాయి. దీని ఫలితంగా సాత్త్వికం కేవలం పాక్షికంగానే సాత్త్వికమవుతుంది. ఈ కారణం చేతనే అత్యుత్తమ మానవకర్మలో కూడా మనస్తత్వ శాస్త్రప్రజ్ఞునికి దొరికిపోయే బలీయమైన ఆత్మవంచన, అనుకోకుండా చేసే అమాయకపు కల్పన, తననించి తాను దాక్కొనే పరిస్థితులు యేర్పడుతూ వుంటాయి. మనం పూర్తి స్వేచ్ఛతో పనిచేస్తున్నా మనుకొన్నప్పుడు మన వెనుక మన కర్మశక్తులు దాగి వుంటాయి.

ఎంత జాగ్రత్తగా ఆత్మ పరీక్ష చేసుకున్నా అవి దొరకవు. మనం అహంకారం నించి విముక్తి సాధించా మనుకొనేటప్పటికి అక్కడ చాటుగా అహంకారం వుండనే వుంటుంది. పుణ్యాత్ముడైనా, పాపాత్ముడైనా ఎవరి మనసులో నైనా జరిగేది యిదే. మనం యథార్థంగా మన కర్మలకు, కర్మమూలాలను చూడగలిగితే గీతతో పాటు మనం కూడా గుణాలు గుణాలయందే వర్తిస్తున్నది అని తీరాలి.

ఈ కారణంచేత సాత్త్విక ప్రవృత్తి అత్యంత ప్రాబల్యం పొందినప్పుడు కూడా స్వేచ్ఛ లేదు. ఇతర గుణాల వలెనే సాత్త్వికత కూడా అహానికి, కోరికకి కట్టుబడే వుంటుంది. ఉన్నతమైన కోరిక, పరిశుద్ధమైన అహం అంటూ ఏదో రూపంలో యివి రెండూ ఆవహించి వున్నంత కాలం స్వేచ్ఛ వుండదు. పుణ్యాత్ముడి పుణ్యాహంకారం, జ్ఞానికి జ్ఞానాహంకారం వుండి తీరతాయి. పుణ్యము, జ్ఞానాల మీద వీరి అన్వేషణ సాత్త్వికాహంకారాన్ని సంతృప్తి పరచాలనే ప్రయత్నం స్వప్రయోజనార్థమే గాని ప్రపంచం కోసం కాదు. నిజమైన స్వేచ్ఛ లభించాలంటే మనలో పరిమితంగా వున్న 'నేను' రూపంలోని అహాన్ని తృప్తిపరచడం, అహాంనించే ఆలోచించడం, సంకల్పించడం ఆగిపోవాలి. ఇంకా చెప్పాలంటే యీ అహం అనే అడ్డుతెరను తొలగించుకుని సహజాత్మకు పైన వున్న పరమాత్మను పట్టుకోగలిగినప్పుడే నిజమైన స్వేచ్ఛ, అత్యున్నత ఆత్మ ఆధిపత్యం ప్రారంభమవుతాయి. ఇది జరగటానికి ప్రకృతికి పైగా అధివసించిన ఆ ఏకాత్మను చూచి, మన అస్తిత్వాన్ని దాని అస్తిత్వ చైతన్యంతో మేళవించాలి. దాని వ్యక్తిగత కర్మ స్వభావంలో కేవలం పరమేచ్ఛకే నిజమైన స్వేచ్ఛ వున్నది. దాని వొక్క దానికే ఉపకరణంగా చేయగలగాలి. దీని కోసం త్రిగుణాలను దాటిపోవాలి. అంటే త్రిగుణాతీతులం కావాలి. కారణం ఆ ఆత్మ సాత్త్విక గుణానికి సైతం ఆవల వున్నది. సత్త్వం ద్వారానే దానిని చేరాలి. కాని అహాన్ని వదిలిపెడితే. తప్ప దానిని చేరలేము. ఆ వైపుగా మనల్ని ఆకర్షించేది అత్యున్నతమైన, అతి తీవ్రమైన బ్రహ్మాండమైన పారవశ్య

పూరిత ఆకాంక్ష. కాని దానిలో మనం భద్రంగా జీవించాలంటే కోరిక అంతా మనలోంచి తుడిచిపెట్టుకుపోవాలి. ఒక దశలో ముక్తి కావాలనే కోరిక నించి సహితము విముక్తులం కావాలి.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: నడిమింటి విజయలక్ష్మి, రంగనాథ ఆత్రేయ, (తెన్నేటి పూర్ణచంద్రరావుగారి 'శ్రీఅరవిందుల గీతాదర్శనం' ఆధారంగా)

(*SABCL* Vol. 13, pp. 206-13)

దైవానుగ్రహం కర్మ ఫలితాలను రద్దు చేయగలదు

'పాపాలు చేస్తే ఫలితం అనుభవించాల్సిందే' అంటారు సరే – కాని దీని వెనక ఒక సత్యం దాగి వున్నది. నువ్వు చేసినదేదీ వూరికే పోదు. దానికి పర్యవసానముంటుంది. నువ్వు ఏది చెప్పినా, ఏం ఆలోచించినా, చేసినా అది కార్యరూపాన్ని తాలుస్తుంది. కనీసం దాల్చేందుకు ప్రయత్నిస్తుంది. అందుకని నువ్వెప్పుడు కీడును తలపెట్టకూడదు. నీ మాటల్లో గాని, చేతల్లో గాని, ఆలోచనల్లో గాని దాని ప్రసక్తే చేయరాదు. ఒకవేళ కీడు జరిగినా దైవానుగ్రహము దానిని రద్దు చేయగలదు.

– సంపాదకుడు

At the head she stands of birth and toil and fate,
In their slow round the cycles turn to her call;
Alone her hands can change Time's dragon base.
Hers is the mystery the Night conceals;
The spirit's alchemist energy is hers;
She is the golden bridge, the wonderful fire.
The luminous heart of the Unknown is she,
A power of silence in the depths of God;
She is the Force, the inevitable Word,

The magnet of our difficult ascent,
The Sun from which we kindle all our suns,
The Light that leans from the unrealised Vasts,
The joy that beckons from the impossible,
The Might of all that never yet came down.
All Nature dumbly calls to her alone
The heal with her feet the aching throb of life
And break the seals on the dim soul of man
And kindle her fire in the closed heart of things.

Sri Aurobindo (*Savitri* p. 314)

జీవితాన్ని యోగదృష్టితో పరిశీలిస్తే నీ కనేక విషయాలు తెలుస్తాయి. అన్నిటికంటె ముఖ్యమైన విషయం నువ్వు చేసినదేదీ వృథా కాదు. ప్రతి దానికి ఒక ఫలితం వుంటుంది. – ఇంకో జన్మలో కాదు, ఇప్పుడే ఈ జన్మలోనే నువ్వు చేసే ప్రతి ఆలోచనకి, చెప్పే ప్రతి మాటకి, చేసే ప్రతి పనికి ఓ పర్యవసానముంటుంది. నువ్వు యోగివైనట్లయితే అన్ని విషయాల్లోను జాగ్రత్తగా చాలా అప్రమత్తంగానే వ్యవహరిస్తావు. అలా కానప్పుడు నువ్వు దాని పర్యవసానాన్ని అనుభవించి తీరాల్సి వస్తుంది. మరేందారి – దైవానుగ్రహాము దానిని రద్దు చేయగలదు. అటులకాని యెడల నీ జీవితం చాల అస్తవ్యస్తంగా తయారవుతుంది. నిరంతర దైవచింతనే నిన్ను దైవానుగ్రహానికి పాత్రుణ్ణి చేయగలదు. భూమ్మీద జన్మ ఎత్తిన ప్రతివారి విషయంలోనే ఇంతే.

మానవులు ఏర్పాటు చేసుకున్న సమాజాల్లో నువ్వు నేరం చేస్తే దానికి శిక్ష తప్పదు. కాని నీ మనస్సాక్షిగా తప్పు చేస్తే దాని ఫలితం నీ అంతట నువ్వే అనుభవిస్తావు. మనుషులు ఏర్పాటు చేసుకున్న చట్టం 'నాకు తెలీదు' అన్నా అది నేరమే. దానికీ శిక్ష తప్పదు. తప్పు అని తెలీక తప్పు చేసినా దానికీ శిక్ష తప్పదు. ఈ ప్రకృతిలో కూడా సరిగ్గా ఇంతే, నీకు అది విషం అని తెలీకుండా మింగినా కూడా చావు తప్పదు కదా! దైవ

కటాక్షం ఉంటేనే తప్ప ఆ ఫలితం తప్పదు. దైవకటాక్షం సర్వ శక్తి సంపన్నమైంది కాబట్టి దేన్నైనా మార్చేస్తుంది. ఇంత వరకూ నేను చెప్పిన దాని భావం అదే. ఆ కటాక్షం ప్రాప్తించకపోతే ఇక (ఆశే లేదు) ఆశ వదులుకోవచ్చు. కాని ఈ జీవులు ఆ కటాక్షం గురించి తెలుసుకోలేరు.

ప్రశ్న: పిలిస్తేనే ఆ కటాక్షం కలుగుజేసుకుంటుందా?

నేను అలాగే అనుకుంటున్నాను. కేవలం అచ్చంగా కాదు. కాని దైవకటాక్షం పట్ల నిజంగా నమ్మకం, అభిలాష ఉంటే అది తప్పక కలుగజేసుకుంటుంది. చిన్నపిల్ల తల్లి దగ్గరికి పోయి అమాయికంగా 'అమ్మా, నా కిది కావాలి' అని అడిగినట్లుగా అడిగితే తప్పక కటాక్షం సిద్ధిస్తుంది. అంత నిర్మలంగా 'నా కిది కావాలి' అని అర్థిస్తే తప్పక కటాక్షం వింటుంది అని నమ్మకం. మరొకరికి మంచిది కానిది అడిగితే అది వినదు. హాని చేసేది, మంచి కాని దాన్ని అడిగితే అది వినదు.

ప్రశ్న: ఈ పిలుపుకు కారణం ఏమిటి? ఫలితం ఏమిటి?

పిలవడం తప్పదేమో. ఎంచేతనంటే కోడి ముందా? గుడ్డు ముందా? నాకైతే తెలీదు. కటాక్షం నిన్ను దాన్ని పిలిచేలా చేస్తుందో లేక నువ్వు పిలిచాక అది వస్తుందో చెప్పడం నిజంగా చాలా కష్టం.

కాని ముఖ్యంగా ఉండవలసిన నమ్మకమే ఉండడం లేదు.

ప్రశ్న: 'మనం కర్మకు బద్ధులం' అని ఒకసారి మీరు అన్నారు. కాని మరోసారి దివ్యకటాక్షం ప్రసరిస్తుంది అన్నారు. రెండూ ఒకదానికి ఒకటి అతకటం లేదు కదా! ఎలా?

దివ్యకటాక్షం కర్మను సంపూర్ణంగా లేపేస్తుంది. ఎండలో పెట్టిన వెన్నలా అది కర్మను కరిగించివేస్తుంది. ఇప్పటి దాకా నేను చెప్పింది అదే. నువ్వు దీన్నే ఇంకోలా చెప్పావు అంతే. నీ స్థానంలో నేను వుండి అడుగుతున్నా చూడు. నిజంగానే నీకు అచ్చమైన అభిలాష ఉంటే, నీ సాధన (ప్రార్థన) తీవ్రంగా ఉంటే నిజంగానే అన్నింటినీ మార్చేసేదాన్ని. నీలోకి నువ్వే తీసుకు రావచ్చు. దీనికో చిన్న ఉదాహరణ. దీనివల్ల నీకు బాగా అర్థం

కావచ్చు. చూడు. ఒక రాయి లేదా ఒక పెంకు వదులుగా ఉంటే పడిపోతుంది. అవునా? కాని వాటిని కిందకు పడనీయకుండా చెయ్యి అడ్డం పెట్టే దృఢనిశ్చయం కలవారు అలా పోతూ చెయ్యి అడ్డం పెడితే అది చేతిలో పడుతుందే తప్ప నేల మీద కాదు కదా? కాబట్టి అతగాడు ఆ రాయి లేదా పెంకు దారిని మార్చేశాడు కదా! అది చేతిలో పడడంవల్ల ఎవరి నెత్తి మీదా పడకపోవడం, ఎవరినీ చంపకపోవడం (హాని చేయడం) జరిగింది కదా? ఇదేమిటి అంటే బాగా నిశ్చయించుకున్న మనస్సాక్షి తాను ఉన్న భూమిక లోంచి అంత నిశ్చయం లేని చలనం ఉన్న భూమికలోకి ప్రవేశించడమే.

ప్రశ్న: అయితే కర్మ ఫలితాలు (పరిణామాలు) అంత తీవ్రంగా (ఘోరంగా) కావా?

అస్సలు కావు. ఇంచుమించు అన్ని మతాల్లోనూ ఇలా చెప్పిన వాళ్లు ఉన్నారు. వాళ్ళు కొన్ని మినహాయింపులేని నియమాలను చెప్పారు. కాని నా దృష్టిలో ఆ నియమాలను వాళ్ళు ఈ ప్రకృతిలో తమను ఆరోహించుకోడానికే, తమను సమర్థించడానికే చెప్పారు. మనుషుల్ని సమర్థించే, ప్రకృతి స్థానంలో తాము ఉండాలనే ఇల్లాంటి ప్రవృత్తి ఎప్పటి నుండే ఉంది. అంచేత వాళ్లు 'నీవు చేసిన ప్రతి పనికీ ఫలితం తప్పదు...' అన్నారు. ఈ అభిప్రాయం మనుషులు తాము చేసేదాని ఫలితం ఏమిటో తెలీకుండా పనులు చేస్తున్న దశలో, తెలియని దర్పంతో నిండిపోయిన దశలో అలాంటి మనుషుల తత్వాన్ని మార్చే ఒక ప్రత్యేక పరిణామదశలో చాలా బాగా కుదురుతుంది. ఇలాంటి జనాలు ఇప్పుడు కూడా చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్లు వాళ్లకి అనిపించింది చేసేస్తారు. వాళ్ల పని వల్ల ఫలితం వాళ్లు లేదా ఇతరులు అనుభవిస్తారా అని ఆలోచించరు. అంచేత మరొకరు మీతో "జాగ్రత్త! ఫలితాల ప్రభావం ఎక్కువ కాలం ఉంటుంది" అని చెప్పడం మంచిదే కదా! మరికొంతమంది "దీనికి ఫలితం నీవు మరో జన్మలో అనుభవిస్తావు" అని చెబుతారు. ఇవన్నీ ప్రజల మంచికే. ఇంకా కొన్ని మతాల వారు "నీవు పాపం చేస్తే తప్పక

నరకానికి పోతావు" అని చెప్తారు. ఆలోచించండి. కాబట్టి జనాలకి ఇలాంటి భీతి ఉంది. ఆ భీతి వాళ్ళని కొంచెం ఆపుతుంది. తీవ్రమైన ప్రేరణకు లొంగే ముందు కొంచెం ఆలోచించేలా చేస్తుంది. కాని అన్నివేళలా కాదు. ఒక్కోసారి ఈ ఆలోచన అంతా అయిపోయాక రావచ్చు, కాస్త ఆలస్యంగా.

కాని ఇదంతా కచ్చితంగా అలాగే కాదు. చాలా అందంగా చాలా చిన్న చిన్న తునకలుగా అన్నింటినీ ముక్కలు చేసే చాలా కచ్చితమైన మానసిక నిర్మాణాలు ఉన్నాయి. అవి "ఇలా చెయ్యి, అలా చెయ్యి, ఇది కాకపోతే అది" అని చెబుతూ ఉంటాయి. నిజంగా జీవితంలో ఏమిటీ గందరగోళం? అంచేతే ప్రజలు భీతిల్లి పిచ్చెక్కిపోతున్నారు. "అది అలాగా లేక ఇలాగా" అనుకొంటూ. నిజానికి వాళ్ళకి అదీ అక్కర లేదు, ఇదీ అక్కర లేదు. వాళ్ళు ఇంకో అంతస్థుకి పైకి ఎక్కాలి. దానికి ఉన్న తలుపు తాళంచెవి వాళ్ళకి ఇవ్వాలి. ఆ తాళంచెవి ఏమిటి అంటే, నేను చెప్పానే, నిజంగా కచ్చితమైన అభిలాష లేదా చాలా తీవ్రమైన సాధన (ప్రార్థన). నేను 'లేదా' అన్నాను. కాని నిజానికి 'లేదా' కాదు. కొంతమందికి అది ఇష్టం. కొంతమందికి ఇది ఇష్టం. కాని ఇద్దరిలోనూ ఆ అమేయశక్తి ఉంది. దాన్ని (ఆ శక్తిని) ఎలా వాడుకోవాలో నువ్వు తెలుసుకోవాలి. అంతే. వాళ్లు ఇద్దరిలోను చాలా అందమైంది ఉంది. దాన్ని గురించి మరో రోజు చెప్తాను. అసలు 'కచ్చితమైన అభిలాష' లో ఏముందో 'తీవ్రమైన సాధన' లో ఏముందో ఎంచేత అవి రెండూ అందమైనవో మరోసారి చెప్తాను. కొందరికి సాధన గిట్టదు (పడదు) పైగా మనసు లోలోపల గర్వం, అతిశయం పేరుకొని ఉంటాయి. కొందరికి అసలు అభిలాష ఉండదు. అసలు వాళ్ళలో గాఢమైన నమ్మకం, నమ్రత అనే జ్వాలలు లేకపోవడమే దీనికి కారణం. నిజానికి ఈ రెండూ చాలా అవసరం. గాఢమైన నమ్మకం, నమ్రత రెండు కర్మను మార్చేస్తాయి.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: 'ఎమ్సికె'

(*CWM* Vol. 5, pp. 362-67; 91-93)